

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1976 Nr. 166

A. TITEL

*Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische
Gemeenschap, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds,
met Bijlagen en Protocollen*

en

*Slotakte met Gemeenschappelijke Verklaringen en Brieven;
Rabat, 27 april 1976*

B. TEKST ¹⁾

**Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische
Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko**

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,
Hare Majesteit de Koningin van Denemarken,
De President van de Bondsrepubliek Duitsland,
De President van de Franse Republiek,
De President van Ierland,
De President van de Italiaanse Republiek,
Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,
Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,
Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van
Groot-Brittannië en Noord-Ierland,
en

¹⁾ De Arabische, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse en de Italiaanse tekst zijn niet afgedrukt.

De Raad van de Europese Gemeenschappen,
enerzijds,
Zijne Majesteit de Koning van Marokko,
anderzijds,

Preambule

Wensende uitdrukking te geven aan hun wederzijdse wil om hun vriendschappelijke betrekkingen in stand te houden en te verstevigen, met eerbiediging van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties,

Vastbesloten een ruime samenwerking in te stellen die bijdraagt tot de economische en sociale ontwikkeling van Marokko en de versteviging van de betrekkingen tussen de Gemeenschap en Marokko in de hand werkt,

Besloten hebbende de economische en commerciële samenwerking tussen Marokko en de Gemeenschap, met inachtneming van hun onderscheiden ontwikkelingsniveaus, te bevorderen en daarvoor een vaste basis te garanderen overeenkomstig hun internationale verplichtingen,

Vastbesloten een nieuw model van betrekkingen tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden tot stand te brengen, dat verenigbaar is met het in de internationale gemeenschap bestaande verlangen naar een meer rechtvaardige en meer evenwichtige economische orde,

Constaterende dat in artikel 14 van de op 31 maart 1969 te Rabat ondertekende Associatieovereenkomst is voorzien in de mogelijkheid om een nieuwe overeenkomst op bredere grondslag te sluiten,

Hebben besloten de volgende overeenkomst aan te gaan en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen:

Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

Robert Vandekerckhove,
Minister van Hervorming der Instellingen;

Hare Majesteit de Koningin van Denemarken:

Mogens Wandel-Petersen,
Ambassadeur,
Directeur-Generaal;

De President van de Bondsrepubliek Duitsland:

Hans-Jürgen Wischnewski,
Onderminister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Franse Republiek:

Jean François-Poncet,
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken;

De President van Ierland:

Garret Fitzgerald,
Minister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Italiaanse Republiek:

Francesco Cattanei,
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken;

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg:

Gaston Thorn,
Fungerend Voorzitter van de Raad van de Europese Gemeenschappen,
Minister-President en Minister van Buitenlandse Zaken van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg;

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden:

L. J. Brinkhorst,
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken;

Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland:

J. E. Tomlinson,
Parlementair Onder-Staatssecretaris;

De Raad van de Europese Gemeenschappen:

Gaston Thorn,
Fungerend Voorzitter van de Raad van de Europese Gemeenschappen,
Minister-President en Minister van Buitenlandse Zaken van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg;
Claude Cheysson,
Lid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;

Zijne Majesteit de Koning van Marokko:

Dr. Ahmed Laraki,
Minister van Staat, belast met buitenlandse zaken;

Artikel 1

Deze overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Marokko heeft ten doel een algemene samenwerking tussen de partijen bij de overeenkomst te bevorderen, ten einde bij te dragen tot de economische en sociale ontwikkeling van Marokko en de versteviging van hun betrekkingen in de hand te werken. Te dien einde worden er bepalingen en maatregelen vastgesteld en ten uitvoer gelegd op het gebied van de economische, technische en financiële samenwerking, op het gebied van het handelsverkeer alsmede op sociaal gebied.

TITEL I

Economische, technische en financiële samenwerking

Artikel 2

Tussen de Gemeenschap en Marokko wordt een samenwerking tot stand gebracht ten einde bij te dragen tot de ontwikkeling van Marokko als aanvulling op hetgeen door dit land op dit gebied wordt gedaan en om de bestaande economische banden op zo breed mogelijke basis in het wederzijdse belang van de partijen te versterken.

Artikel 3

Voor de verwezenlijking van de in artikel 2 bedoelde samenwerking worden met name in aanmerking genomen:

- de doelstellingen en prioriteiten van de ontwikkelingsplannen en -programma's van Marokko;
- het belang van de verwezenlijking van geïntegreerde acties door een gecoördineerde toepassing van verschillende maatregelen;
- het belang van bevordering van de regionale samenwerking tussen Marokko en andere staten.

Artikel 4

1. De samenwerking tussen de Gemeenschap en Marokko heeft inzonderheid ten doel de bevordering van:

- deelneming door de Gemeenschap aan maatregelen die Marokko op het gebied van de ontwikkeling van de produktie en de economische infrastructuur treft met het oog op diversificatie van de structuur van zijn economie. Deze deelneming zal vooral moeten worden afgestemd op de industrialisering van Marokko en de modernisering van de landbouwsector van dit land;
- de commercialisatie en de verkooppromotie van door Marokko uitgevoerde produkten;

- een industriële samenwerking gericht op de ontwikkeling van de industriële productie van Marokko, met name door passende maatregelen:
 - ter bevordering van deelneming door de Gemeenschap aan de verwezenlijking van de programma's voor industriële ontwikkeling van Marokko,
 - ter bevordering van het organiseren van contacten en ontmoetingen tussen voor het industriebeleid verantwoordelijke personen, promotors en bedrijven uit Marokko en de Gemeenschap om de totstandbrenging van nieuwe betrekkingen op industrieel gebied volgens de doelstellingen van deze overeenkomst te bevorderen,
 - ter vergemakkelijking van het verkrijgen, op gunstige voorwaarden, van octrooien en ander industrieel eigendom door middel van financiering overeenkomstig de bepalingen van protocol No. 1 en/of andere passende regelingen met ondernemingen en instellingen binnen de Gemeenschap,
 - om de opheffing van andere belemmeringen dan op het gebied van tarieven of contingenten die de toegang tot de verschillende markten kunnen verhinderen, mogelijk te maken;
 - samenwerking op het gebied van wetenschap, technologie en milieubescherming;
 - samenwerking in de visserijsector;
 - de stimulering van particuliere investeringen die voor de partijen van wederzijds belang zijn;
 - wederzijdse voorlichting over de economische en financiële situatie en de ontwikkeling daarvan, voor zover zulks voor de goede werking van deze overeenkomst noodzakelijk is.
2. De partijen bij de overeenkomst kunnen nog andere samenwerkingsgebieden bepalen.

Artikel 5

1. Met het oog op de verwezenlijking van de in deze overeenkomst gestelde doeleinden bepaalt de Samenwerkingsraad op gezette tijden de algemene koers van de samenwerking.
2. De Samenwerkingsraad heeft tot taak naar middelen en methoden te zoeken om de tenuitvoerlegging van de samenwerking op de in artikel 4 omschreven gebieden mogelijk te maken. Hij is bevoegd daartoe besluiten te nemen.

Artikel 6

De Gemeenschap neemt deel aan de financiering van maatregelen ter bevordering van de ontwikkeling van Marokko, onder de voorwaarden vermeld in protocol No. 1 betreffende de technische en financiële samenwerking.

Artikel 7

De partijen bij de overeenkomst vergemakkelijken de juiste uitvoering van de samenwerkings- en investeringscontracten die van wederzijds belang zijn en passen in het kader van deze overeenkomst.

TITEL II

Commerciële samenwerking

Artikel 8

Op handelsgebied heeft deze overeenkomst ten doel het handelsverkeer tussen de partijen bij de overeenkomst te bevorderen, met inachtneming van hun onderscheiden ontwikkelingsniveaus en van de noodzaak een beter evenwicht in hun handelsverkeer te waarborgen, ten einde het groeitempo van de Marokkaanse handel te versnellen en de toegankelijkheid van de markt van de Gemeenschap voor de Marokkaanse producten te verbeteren.

A. Industrieproducten

Artikel 9

1. Behoudens de bijzondere bepalingen van de artikelen 11, 12 en 14 worden producten, niet genoemd in de lijst van bijlage II bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, van oorsprong uit Marokko, bij invoer in de Gemeenschap toegelaten zonder kwantitatieve beperkingen of maatregelen vna gelijke werking en met vrijstelling van douanerechten of heffingen van gelijke werking.

2. Bij de toepassing van lid 1 mogen de nieuwe Lid-Staten in geen geval voor Marokko een gunstiger regeling toepassen dan jegens de Gemeenschap in haar oorspronkelijke samenstelling.

Artikel 10

1. Wanneer de douanerechten een beschermend en een fiscaal element bevatten, is artikel 9 op het beschermend element van toepassing.

2. Het Verenigd Koninkrijk vervangt het fiscaal element van de douanerechten bedoeld in lid 1 door een binnenlandse belasting overeenkomstig artikel 38 van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen van 22 januari 1972.

Artikel 11

De maatregelen bepaald in artikel 1 van protocol No. 7 van de in artikel 10 bedoelde Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen, betreffende de invoer van motorvoertuigen en de motorvoertuigenassemblage-industrie in Ierland, zijn van toepassing op Marokko.

Artikel 12

1. De invoer van de hierna genoemde produkten is aan jaarlijkse maxima onderworpen, bij overschrijding waarvan de ten opzichte van derde landen werkelijk toegepaste douanerechten volgens het bepaalde in de leden 2 tot en met 5 opnieuw kunnen worden ingesteld. Naast elk produkt zijn de voor het jaar van inwerkingtreding van deze overeenkomst vastgestelde maxima aangegeven.

Nummer van het
gemeenschappelijk
douanetarief

Omschrijving

Maximum

27.10

Aardoliën en oliën uit bitumineuze mineralen, andere dan ruwe; preparaten, welke 70 of meer gewichtpercenten aardoliën of oliën uit bitumineuze mineralen bevatten en waarvan het karakter door deze oliën wordt bepaald, elders genoemd noch elders onder begrepen:

A. lichte oliën:

III. bestemd voor ander gebruik

B. halfzware oliën:

III. bestemd voor ander gebruik

C. zware oliën:

I. Gasolie:

c) bestemd voor ander gebruik

II. Stookolie:

c) bestemd voor ander gebruik

III. Smeerolie en andere oliën:

c) bestemd om te worden ge- of vermengd als omschreven in Aanvullende Aantekening 7 op Hoofdstuk 27

d) bestemd voor ander gebruik

27.11

Aardgas en andere gasvormige koolwaterstoffen:

A. Propaan met een zuiverheidsgraad van 99% of meer:

I. bestemd om te worden gebezigd als motorbrandstof of als andere brandstof

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Maximum
	B. andere:	
	I. Propana en butaan, in handelskwaliteit:	
	c) bestemd voor ander gebruik	
27.12	Vaseline:	
	A. ruwe:	
	III. bestemd voor ander gebruik	
	B. andere:	
27.13	Paraffine, was uit aardoliën of uit oliën, uit bitumineuze mineralen, ozokeriet, montaanwas, turfwas, paraffineachtige residuen („slack wax”, enz.), ook indien gekleurd:	175.000 ton
	B. andere:	
	A. I. ruwe:	
	c) bestemd voor ander gebruik	
	II. overige	
27.14	Petroleumbitumen, petroleumcokes en andere residuen van aardoliën of van oliën uit bitumineuze mineralen:	
	C. andere:	
	II. overige	
45.02	Blokken, platen, bladen, vellen en strippen, van natuurkurk, blokjes voor het vervaardigen van kurken (stoppen) daaronder begrepen	50 ton
45.03	Werken van natuurkurk	600 ton
45.04	Geagglomererde kurk (met of zonder bindmiddel) en werken daarvan	2.000 ton

2. Vanaf het tweede jaar volgende op de inwerkingtreding van deze overeenkomst worden de in lid 1 vermelde maxima jaarlijks verhoogd, en wel met 3% voor de tariefposten 45.02, 45.03 en 45.04, en met 5% voor de andere tariefposten.

3. Zodra een voor de invoer van een in lid 1 genoemd produkt vastgesteld maximum is bereikt, kunnen de douanerechten die ten opzichte van derde landen werkelijk worden toegepast bij de invoer van het betrokken produkt tot het einde van het kalenderjaar opnieuw worden ingesteld.

Wanneer de invoer in de Gemeenschap van een aan maxima onderworpen produkt 75% van de vastgestelde hoeveelheid bereikt, stelt de Gemeenschap de Samenwerkingsraad daarvan in kennis.

4. Voor de fabrikaten van kurk van de tariefposten 45.02, 45.03 en 45.04 onderzoeken de partijen bij de overeenkomst na 1 juli 1977

in de Samenwerkingsraad de mogelijkheid om het verhogingspercentage van de maxima op te trekken.

5. De in dit artikel vastgestelde maxima worden uiterlijk op 31 december 1979 afgeschaft.

Artikel 13

1. De Gemeenschap behoudt zich het recht voor de regeling die van toepassing is op de aardolieproducten welke vallen onder de tariefposten 27.10, 27.11 A en B I, 27.12, 27.13 B en 27.14 van het gemeenschappelijk douanetarief te wijzigen:

- wanneer voor aardolieproducten een gemeenschappelijke definitie inzake de oorsprong wordt aangenomen,
- wanneer er in het kader van een gemeenschappelijke handelspolitiek beslissingen worden genomen,
- of wanneer een gemeenschappelijk energiebeleid wordt ingesteld.

2. In dat geval verleent de Gemeenschap bij invoer van die producten voordelen van gelijke strekking als die vermeld in deze overeenkomst.

Voor de toepassing van dit lid wordt op verzoek van de andere partij overleg gepleegd in de Samenwerkingsraad.

3. Behoudens het bepaalde in lid 1 doet deze overeenkomst geen afbreuk aan de niet-tarifaire voorschriften die bij invoer van aardolieproducten worden toegepast.

Artikel 14

Voor de in bijlage A vermelde goederen, verkregen bij de verwerking van landbouwproducten, zijn de in artikel 9 bedoelde verlagingen van toepassing op het vaste element van de heffing die op deze producten bij invoer in de Gemeenschap wordt toegepast.

B. Landbouwproducten

Artikel 15

1. Voor de hierna genoemde producten van oorsprong uit Marokko worden de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap verlaagd in de verhoudingen die voor elk van deze producten zijn aangegeven.

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
01.01	Levende paarden, ezels, muilieren en muilezels:	
	A. Paarden:	
	II. Slachtpaarden (a)	80
	III. andere	80
02.01	Vlees en eetbare slachtafvallen, van de dieren bedoeld bij de posten 01.01 tot en met 01.04, vers, gekoeld of bevroren:	
	A. Vlees:	
	I. van paarden, van ezels, van muilieren of van muilezels	80
	ex IV. ander:	
	- met uitzondering van vlees van schapen, huisdieren	100
02.04	Ander vlees en andere eetbare slachtafvallen, vers, gekoeld of bevroren	100
Hoofdstuk 3	Vis, schaal-, schelp- en weekdieren	100
06.02	Andere levende planten en wortels, stekken en enten daaronder begrepen: ex D. andere:	
	- Rozestruiken, met uitzondering van stekken van rozestruiken	60
07.01	Groenten en moeskruiden, vers of gekoeld:	
	A. Aardappelen:	
	II. nieuwe aardappelen (primeurs):	
	ex a) van 1 januari tot en met 15 mei:	
	- van 1 januari tot en met 31 maart	40
	F. Peulgroenten, ook indien gedopt:	
	I. Erwtten, peultjes daaronder begrepen:	
	ex a) van 1 september tot en met 31 mei:	
	- van 1 oktober tot en met 30 april	60
	II. Bonen van de „Phaseolus”-soorten:	
	ex a) van 1 oktober tot en met 30 juni:	
	- van 1 november tot en met 30 april	60
	ex H. Uien, sjalotten en knoflook:	
	- Uien, van 15 februari tot en met 15 mei	60
	ex L. Artisjokken:	
	- van 1 oktober tot en met 31 december	30

(a) Indeling onder deze onderverdeling is onderworpen aan de voorwaarden en bepalingen, vast te stellen door de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap.

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	M. Tomaten: ex I. van 1 november tot en met 14 mei: - van 15 november tot en met 30 april	60
	S. niet scherp smakende pepers	40
	ex T. andere: - Aubergines, van 1 december tot en met 30 april	60
	- Pompoenen van de soorten Cucurbita pepo var. Medullosa, van 1 december tot en met de laatste dag van februari	60
07.02	Groenten en moeskruiden, al dan niet gekookt of gebakken, bevroren: ex B. andere:	
	- Erwten, peultjes daaronder begrepen	30
07.03	Groenten en moeskruiden, in water, waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd, doch niet speciaal bereid voor dadelijke consumptie:	
	A. Olijven: I. bestemd voor andere doeleinden dan het vervaardigen van olie (a)	60
	B. Kappers	90
07.05	Gedroogde zaden van peulvruchten, ook indien gepeld (spliterwten, enz.): A. voor zaaidoeleinden: ex I. Erwten en bonen van de „Phaseolus”-soorten: - Erwten	60
	ex III. andere: - Tuinbonen en veldbonen	60
	B. andere	100
08.01	Dadels, bananen, ananassen, manga's, advokaten, guaves en manggistans, kokosnoten, paranoten en cashewnoten, vers of gedroogd, al dan niet in de dop, schil of schaal: ex A. Dadels: - in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van 35 kg of minder	80
	D. Advokaten	80
08.02	Citrusvruchten, vers of gedroogd: ex A. Sinaasappelen: - vers	80

(a) Indeling onder deze onderverdeling is onderworpen aan de voorwaarden en bepalingen, vast te stellen door de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap.

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	ex B. Mandarijnen, tangerines en satsuma's daaronder begrepen; clementines, wilkings en andere dergelijke kruisingen van citrusvruchten:	
	- vers	80
	ex C. Citroenen:	
	- vers	80
	D. Pompelmoezen en pomelo's	80
08.04	Druiven, rozijnen en krenten:	
	A. Druiven:	
	I. voor tafelgebruik:	
	ex a) van 1 november tot en met 14 juli:	
	- van 15 november tot en met 30 april	60
08.07	Steenfruit, vers:	
	D. Pruimen:	
	ex II. van 1 oktober tot en met 30 juni:	
	- van 1 november tot en met 15 juni	60
08.08	Aardbeien en bessen, vers:	
	A. Aardbeien:	
	ex II. van 1 augustus tot en met 30 april:	
	- van 1 november tot en met 31 maart	60
	ex D. Frambozen, zwarte en rode aalbessen:	
	- Frambozen, van 15 mei tot en met 15 juni	50
ex 08.09	Ander vers fruit:	
	- Meloenen, van 1 november tot en met 31 mei	50
	- Watermeloenen, van 1 april tot en met 15 juni	50
08.10	Fruit, ook indien gekookt, bevroren, zonder toegevoegde suiker	30
08.11	Vruchten, voorlopig verduurzaamd (b.v. door middel van zwaveldioxyde of in water waaraan zout, zwavel of andere stoffen voor het voorlopig verduurzamen zijn toegevoegd), doch als zodanig ongeschikt voor dadelijke consumptie:	
	ex B. Sinaasappelen:	
	- fijngemaakt	80
	ex E. andere:	
	- Citrusvruchten, fijngemaakt	80
08.12	Fruit (ander dan dat bedoeld bij de posten 08.01 tot en met 08.05), gedroogd:	
	A. Abrikozen	60
	B. Perziken	50
	E. Papaja's	50

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	F. gemengd fruit:	
	I. zonder pruimen	50
	G. ander	50
09.04	Peper (Pipersoorten); piment (Capsicum-soorten en pimentsoorten:	
	A. niet fijngemaakt en niet gemalen:	
	II. andere	100
	B. fijngemaakt of gemalen	100
09.09	Anijszaad, steranijszaad, venkelzaad, korianderzaad, komijnzaad, karwijzaad en jeneverbessen	100
09.10	Tijm, laurier, saffraan; andere specerijen	100
12.03	Zaaigoed, sporen daaronder begrepen:	
	E. ander (a)	60
12.07	Planten, plantedelen, zaden en vruchten, hoofdzakelijk gebruikt in de reukwerkindustrie, in de geneskunde of voor insekten- of parasietenbestrijding of voor dergelijke doeleinden, vers of gedroogd, ook indien gesneden, gebroken of in poeder	100
12.08	Sint-jansbrood, vers of gedroogd, ook indien gebroken of in poeder; vruchtepitten en plantaardige produkten, hoofdzakelijk gebruikt voor menselijke voeding, elders genoemd noch elders onder begrepen	100
13.03	Plantesappen en plantenextracten; pectine-stoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige produkten verkregen planteslijmen en bindmiddelen:	
	ex B. Pectinestoffen, pectinaten en pectaten:	
	- Pectinestoffen en pectinaten	25
16.04	Bereidingen en conserven, van vis (kaviaarsurrogaten daaronder begrepen):	
	A. Kaviaar en kaviaarsurrogaten	100
	B. Zalm en zalmvissen	100
	C. Haring	100
	E. Tonijn	60
	F. Bonieten, makreel en ansjovis	100
	G. andere	100
16.05	Bereidingen en conserven, van schaal-, schelp- of weekdieren	100
20.01	Groenten, moeskruiden en vruchten, bereid of verduurzaamd in azijn of in azijnzuur, met of zonder zout, specerijen, mosterd of suiker:	

(a) Deze concessie betreft uitsluitend zaaigoed dat voldoet aan de bepalingen van de richtlijnen betreffende het in de handel brengen van zaaigoed en pootgoed.

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	ex B. andere:	
	- zonder suiker, met uitzondering van augurken	100
20.02	Groenten en moeskruiden, bereid of verduur- zaamd zonder azijn of azijnzuur:	
	A. Paddestoelen:	
	- gekweekte champignons	50
	- andere	60
	B. Truffels	70
	ex C. Tomaten:	
	- gepelde tomaten	30
	D. Asperges	20
	F. Kappers en olijven	100
	G. Erwtten, sla-, spek-, pronk- en snijbonen	20
	H. andere, mengsels daaronder begrepen:	
	- Wortelen en mengsels	20
	- andere	50
20.05	Jam, gelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker:	
	A. Kastanjepasta (crème de marrons):	
	II. andere	50
	B. Jam en marmelade, van citrusvruchten:	
	III. andere	50
	C. andere:	
	III. overige	50
20.06	Op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten, ook indien met toegevoegde suiker of alcohol:	
	B. andere:	
	II. zonder toegevoegde alcohol:	
	a) met toegevoegde suiker, in verpak- kingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 1 kg:	
	2. Partjes van pompelmoezen en van pomelo's	80
	ex 3. Mandarijnen, tangerines en satsuma's daaronder begrepen; clementines, wilkings en andere dergelijke kruisingen van citrusvruchten:	
	- fijngemaakt	80
	ex 7. Perziken en abrikozen:	
	- Abrikozen	20
	ex 8. andere vruchten:	
	- Sinaasappelen en citroenen, fijngemaakt	80

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	b) met toegevoegde suiker, in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van 1 kg of minder:	
	2. Partjes van pompelmoezen en van pomelo's	80
	ex 3. Mandarijnen, tangerines en satsuma's daaronder begrepen; clementines, wilkings en andere dergelijke kruisingen van citrusvruchten:	
	- fijngemaakt	80
	ex 8. andere vruchten:	
	- Sinaasappelen en citroenen, fijngemaakt	80
	c) zonder toegevoegde suiker, in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking:	
	1. van 4,5 kg of meer:	
	ex aa) Abrikozen:	
	- halve abrikozen	50
	ex bb) Perziken en pruimen:	
	- halve perziken	50
	ex dd) andere vruchten:	
	- Partjes van pompelmoezen en van pomelo's	80
	- Pulp van citrusvruchten	40
	- Citrusvruchten, fijngemaakt	80
	2. van minder dan 4,5 kg:	
	ex bb) andere vruchten en gemengde vruchten:	
	- halve abrikozen en halve perziken	50
	- Partjes van pompelmoezen en van pomelo's	80
	- Citrusvruchten, fijngemaakt	80
20.07	Ongegiste vruchtesappen (met inbegrip van druivemost) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker:	
	A. met een dichtheid van meer dan 1,33 bij 15° C:	

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagings- percentage
	III. andere:	
	ex a) met een waarde van meer dan 30 R.E. per 100 kg nettogewicht:	
	– van sinaasappelen	70
	– van pompelmoezen of van pomelo's	70
	– van andere citrusvruchten	60
	ex b) met een waarde van 30 R.E. of minder per 100 kg nettogewicht:	
	– van sinaasappelen	70
	– van pompelmoezen of van pomelo's	70
	– van andere citrusvruchten	60
	B. met een dichtheid van 1,33 of minder bij 15° C:	
	II. andere:	
	a) met een waarde van meer dan 30 R.E. per 100 kg nettogewicht:	
	1. van sinaasappelen	70
	2. van pompelmoezen of van pomelo's	70
	ex 3. van citroenen of van andere citrusvruchten:	
	– van andere citrusvruchten (met uitzondering van sap van citroenen)	60
	b) met een waarde van 30 R.E. of minder per 100 kg nettogewicht:	
	1. van sinaasappelen	70
	2. van pompelmoezen of van pomelo's	70
23.01	Meel en poeder van vlees, van slachtafvallen, van vis of van schaal-, schelp- of weekdieren, ongeschikt voor menselijke consumptie; kanen	100

2. Zodra er een communautaire regeling voor de sector aard-appelen in toepassing wordt gebracht, bedraagt de in lid 1 bedoelde tariefverlaging voor de produkten van onderverdeling 07.01 A II ex a) 50% en is zij van toepassing voor het tijdvak van 1 januari tot en met 15 april.

3. Lid 1 is van toepassing op verse citroenen van onderverdeling 08.02 ex C van het gemeenschappelijk douanetarief, op voorwaarde dat de prijzen van de uit Marokko ingevoerde citroenen op de in-

terne markt van de Gemeenschap, na inklaring en na aftrek van invoerheffingen andere dan douanerechten, ten minste gelijk zijn aan de referentieprijs, vermeerderd met de invloed op die referentieprijs van de douanerechten die werkelijk ten opzichte van derde landen worden toegepast en met een forfaitair bedrag van 1,20 rekeenheden per 100 kilogram.

4. Invoerheffingen andere dan de douanerechten als bedoeld in lid 3 zijn de heffingen voor de berekening van de invoerprijzen als vermeld in Verordening (EEG) No. 1035/72 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit.

Voor de aftrek van invoerheffingen andere dan de douanerechten als bedoeld in lid 3, behoudt de Gemeenschap zich evenwel de mogelijkheid voor, het af te trekken bedrag naar gelang van de oorsprong te berekenen, ten einde de bezwaren welke eventueel uit de invloed van deze heffingen op de invoerprijzen voortvloeien te voorkomen.

De artikelen 23 tot en met 28 van Verordening (EEG) No. 1035/72 blijven van toepassing.

Artikel 16

De Gemeenschap neemt de nodige maatregelen opdat de heffing die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing is voor harde tarwe („durum”) van post 10.01 B van het gemeenschappelijk douanetarief, van oorsprong uit Marokko, gelijk is aan de heffing berekend overeenkomstig artikel 13 van Verordening No. 120/67/EEG houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen, verminderd met 0,5 rekeenheden per ton.

Artikel 17

1. Op voorwaarde dat Marokko een bijzondere uitvoerheffing toepast op olijfolie, andere dan die welke aan een raffinageproces onderworpen is geweest, van onderverdeling 15.07 A II van het gemeenschappelijk douanetarief, en dat deze bijzondere heffing in de invoerprijs wordt doorberekend, treft de Gemeenschap de nodige maatregelen opdat:

a) de heffing die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing is op deze geheel en al in Marokko verkregen en rechtstreeks van dat land naar de Gemeenschap vervoerde olie, gelijk is aan de heffing berekend overeenkomstig artikel 13 van Verordening No. 136/66/EEG houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten, die ten tijde van de invoer van toepassing is, verminderd met 0,5 rekeenheden per 100 kilogram;

b) het bedrag van de heffing dat het resultaat is van de sub a) genoemde berekening verminderd wordt met een bedrag dat gelijk is aan de gestorte bijzondere heffing, met een maximum van 10 reken-eenheden per 100 kilogram.

2. Indien Marokko de in lid 1 bedoelde heffing niet toepast, treft de Gemeenschap de nodige maatregelen opdat de heffing welke van toepassing is bij invoer in de Gemeenschap van olijfolie, andere dan die welke aan een raffinageproces onderworpen is geweest, van onder-verdeling 15.07 A II van het gemeenschappelijk douanetarief, gelijk is aan de heffing berekend overeenkomstig artikel 13 van Verorde-ning No. 136/66/EEG houdende de totstandbrenging van een ge-meenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten, die ten tijde van de invoer van toepassing is, verminderd met 0,5 rekeneenheden per 100 kilogram.

3. Elke partij bij de overeenkomst neemt de nodige maatregelen om de toepassing van lid 1 te verzekeren en verstrekt, indien zich moeilijkheden voordoen en op verzoek van de andere partij, de voor de goede werking van de regeling vereiste inlichtingen.

4. Op verzoek van een van de partijen bij de overeenkomst wordt er in de Samenwerkingsraad overleg gepleegd over de werking van de in dit artikel genoemde regeling.

Artikel 18

Onverminderd de inning van het variabele element van de over-eenkomstig artikel 14 van Verordening No. 136/66/EEG vastgestelde heffing, wordt bij invoer in de Gemeenschap van olijfolie welke aan een raffinageproces onderworpen is geweest, van onderverdeling 15.07 A I van het gemeenschappelijk douanetarief, geheel en al ver-kregen in Marokko en rechtstreeks uit dat land naar de Gemeen-schap vervoerd, het vaste element van voornoemde heffing niet geïnd.

Artikel 19

1. Vanaf 1 juli 1976 worden bereidingen en conserven van sar-dines van onderverdeling 16.04 D van het gemeenschappelijk douane-tarief, van oorsprong uit Marokko, bij invoer in de Gemeenschap toegelaten met vrijstelling van douanerechten op voorwaarde dat de volgens onderstaande leden vastgestelde minimumprijzen in acht worden genomen.

2. Voor de periode van 1 juli 1976 tot en met 30 juni 1978 zijn de in lid 1 bedoelde minimumprijzen die welke zijn opgenomen in bijlage C. De prijzen voor de periode vanaf 1 juli 1978 zijn op zijn minst gelijk aan de prijzen welke in genoemde bijlage zijn vermeld, aangepast bij briefwisseling tussen de partijen bij de overeenkomst

om met de ontwikkeling van de kosten van de betrokken produkten rekening te houden.

3. Vanaf 1 juli 1979 worden de in lid 1 bedoelde minimumprijzen overeengekomen bij jaarlijkse briefwisseling tussen de partijen bij de overeenkomst.

4. De in lid 1 bedoelde vrijstelling van douanerechten is slechts van toepassing vanaf de datum en voor de perioden, vastgesteld bij de briefwisselingen welke de technische uitvoeringsvoorschriften betreffende dit artikel bevatten.

Artikel 20

1. Voor de hierna genoemde produkten van oorsprong uit Marokko worden de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap in de onderstaande verhoudingen verlaagd:

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving	Verlagingspercentage
20.06	<p>Op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten, ook indien met toegevoegde suiker of alcohol:</p> <p>B. andere:</p> <p>II. zonder toegevoegde alcohol:</p> <p>a) met toegevoegde suiker, in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 1 kg: ex 9. gemengde vruchten: - Vruchtensalade</p> <p>b) met toegevoegde suiker, in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking van 1 kg of minder: ex 9. gemengde vruchten: - Vruchtensalade</p>	<p>55</p> <p>55</p>

2. De in lid 1 bedoelde tariefverlaging is slechts van toepassing vanaf de datum en voor de perioden, vastgesteld bij de briefwisseling welke jaarlijks tussen de partijen bij de overeenkomst wordt gesloten ter vaststelling van de desbetreffende voorwaarden en uitvoeringsvoorschriften.

Artikel 21

1. Voor wijn van verse druiven van post ex 22.05 van het gemeenschappelijk douanetarief, van oorsprong uit Marokko, worden de

douanerechten bij invoer in de Gemeenschap verminderd met 80%, op voorwaarde dat de bij invoer van deze wijn in de Gemeenschap toegepaste prijzen, vermeerderd met de werkelijk geïnde douanerechten, steeds ten minste gelijk zijn aan de voor deze produkten in de Gemeenschap geldende referentieprijzen.

2. De in lid 1 bedoelde wijn die op grond van de Marokkaanse wetgeving een benaming van oorsprong draagt welke genoemd wordt in een tussen de partijen bij de overeenkomst te sluiten briefwisseling en die in flessen verpakt is, wordt bij invoer in de Gemeenschap vrijgesteld van douanerechten, binnen de grenzen van een jaarlijks communautair tariefcontingent van 50.000 hectoliter.

Om voor de in de eerste alinea bedoelde regeling in aanmerking te komen, moet de wijn worden aangeboden in verpakkingen inhoudende 2 liter of minder.

Voor de toepassing van dit lid draagt Marokko zorg voor de controle op de identiteit van voornoemde wijn overeenkomstig zijn nationale voorschriften, met name voor wat de analytische criteria betreft. Daartoe gaat elke wijn vergezeld van een certificaat van benaming van oorsprong, afgegeven door de bevoegde Marokkaanse overheidsinstantie, conform het model in bijlage D bij deze overeenkomst.

3. De in lid 2 bedoelde tariefverlaging is van toepassing nadat op grond van verificatie van de gelijkwaardigheid van de Marokkaanse wetgeving en de communautaire wetgeving op het gebied van wijn welke in aanmerking komt voor een benaming van oorsprong, de in lid 2 bedoelde briefwisseling kan worden gesloten, en wel vanaf de in deze briefwisseling vastgestelde datum.

Artikel 22

1. Voor de hierna genoemde produkten van oorsprong uit Marokko worden de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap verlaagd met 30% binnen de grenzen van een jaarlijks communautair tariefcontingent van 8.250 ton.

Nummer van het gemeenschappelijk douanetarief	Omschrijving
20.06	<p>Op andere wijze bereide of verduurzaamde vruchten, ook indien met toegevoegde suiker of alcohol:</p> <p>B. andere:</p> <p>II. zonder toegevoegde alcohol:</p> <p>c) zonder toegevoegde suiker, in verpakkingen met een netto-inhoud per onmiddellijke verpakking:</p> <p>1. van 4,5 kg of meer:</p> <p>ex aa) Abrikozen:</p> <p>- Pulp van abrikozen</p>

2. Ingeval lid 1 niet van toepassing is op een geheel kalenderjaar, wordt het contingent „pro rata temporis” toegepast.

Artikel 23

1. De Gemeenschap neemt de nodige maatregelen opdat de heffing die van toepassing is bij invoer in de Gemeenschap van zemelen, slijpsel en andere resten van het zeven, van het malen of van andere bewerkingen van andere granen dan van maïs of van rijst, van onderverdeling 23.02 A II van het gemeenschappelijk douanetarief, van oorsprong uit Marokko, gelijk is aan de heffing berekend overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EEG) No. 1052/68 betreffende de regeling voor de invoer en de uitvoer van op basis van granen en rijst verwerkte produkten, die ten tijde van de invoer van toepassing is, verminderd met een forfaitair bedrag dat overeenkomt met 60% van het variabele element van de heffing, en opdat het vaste element niet wordt geïnd.

2. Lid 1 is van toepassing op voorwaarde dat Marokko bij de uitvoer van de in lid 1 bedoelde produkten een bijzondere heffing toepast waarvan het bedrag, dat gelijk is aan het bedrag waarmede de heffing wordt verminderd, wordt doorberekend in de prijs bij invoer in de Gemeenschap.

3. De toepassingsbepalingen betreffende dit artikel worden vastgesteld in een briefwisseling tussen de Gemeenschap en Marokko.

4. Op verzoek van een der partijen bij de overeenkomst vindt er in de Samenwerkingsraad overleg plaats over de werking van de in dit artikel bepaalde regeling.

Artikel 24

1. De in de artikelen 15, 19, 20, 21 en 22 genoemde verlagingspercentages zijn van toepassing op de douanerechten die ten opzichte van derde landen werkelijk worden toegepast.

2. De rechten voortvloeiende uit de door Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk toegepaste verlagingen mogen echter in een geval lager zijn dan die welke deze landen ten opzichte van de Gemeenschap in haar oorspronkelijke samenstelling toepassen.

3. In afwijking van lid 1 kunnen Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk, indien de toepassing van dit lid 1 zou kunnen leiden tot tariefverschuivingen die tijdelijk afwijken van de stelregel van de aanpassing aan het uiteindelijk recht, hun rechten handhaven totdat de hoogte daarvan bij een latere onderlinge aanpassing bereikt is, of, in voorkomend geval, het recht toepassen dat voortvloeit uit een latere aanpassing zodra een tariefverschuiving dit niveau bereikt of overschrijdt.

4. De verlaagde rechten berekend overeenkomstig de artikelen 15, 19, 20, 21 en 22 worden toegepast onder afronding op de eerste decimaal.

Onder voorbehoud van de door de Gemeenschap te geven toepassing aan artikel 39, lid 5, van de in artikel 10 bedoelde Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen, worden, met betrekking tot de specifieke rechten of het specifieke gedeelte van de gemengde rechten van Ierland en van het Verenigd Koninkrijk, de verlaagde rechten evenwel toegepast onder afronding op de vierde decimaal.

5. Het variabele element van de heffing bedoeld in artikel 23 wordt in de nieuwe Lid-Staten berekend met inachtneming van de ten opzichte van derde landen werkelijk toegepaste percentages.

Artikel 25

1. Indien ten gevolge van de tenuitvoerlegging van haar landbouwbeleid een specifieke regeling wordt ingesteld of indien de bestaande regeling wordt gewijzigd of in geval van wijziging of uitbreiding van de bepalingen betreffende de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid, kan de Gemeenschap voor de betrokken produkten de in deze overeenkomst vervatte regeling wijzigen.

De Gemeenschap houdt in deze gevallen op passende wijze rekening met de belangen van Marokko.

2. Ingeval de Gemeenschap op grond van lid 1 de in deze overeenkomst vervatte regeling voor produkten die onder bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap vallen, wijzigt, verleent zij voor de invoer van produkten van oorsprong uit Marokko een voordeel dat vergelijkbaar is met het voordeel waarin deze overeenkomst voorziet.

3. Over de wijziging van de in deze overeenkomst bepaalde regeling wordt op verzoek van de andere partij bij de overeenkomst overleg gepleegd in de Samenwerkingsraad.

C. Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 26

1. Voor de in deze overeenkomst bedoelde produkten van oorsprong uit Marokko kan bij invoer in de Gemeenschap geen gunstiger regeling gelden dan die welke de Lid-Staten elkaar toekennen.

2. Bij de toepassing van lid 1 wordt geen rekening gehouden met de douanerechten en heffingen van gelijke werking voortvloeiende uit de toepassing van de artikelen 32, 36 en 59 van de in artikel 10 bedoelde Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen.

Artikel 27

1. Behoudens de bijzondere bepalingen voor het grensverkeer, kent Marokko op het gebied van het handelsverkeer aan de Gemeenschap een behandeling toe die niet minder gunstig is dan de regeling voor de meest begunstigde natie.

2. Lid 1 is niet van toepassing in geval van instandhouding of totstandbrenging van douane-unies of vrijhandelszones.

3. Voorts kan Marokko afwijken van lid 1 in geval van maatregelen met het oog op de economische integratie van de Maghreb-landen of ten gunste van ontwikkelingslanden. Deze maatregelen worden ter kennis van de Gemeenschap gebracht.

Artikel 28

1. De partijen bij de overeenkomst stellen elkaar bij de ondertekening van deze overeenkomst in kennis van de bepalingen betreffende de handelsregeling die zij toepassen.

2. Marokko mag in zijn handelsregeling ten opzichte van de Gemeenschap nieuwe douanerechten en heffingen van gelijke werking of nieuwe kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking invoeren, en de douanerechten en heffingen of de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die worden toegepast op produkten van oorsprong uit of bestemd voor de Gemeenschap verhogen of verzwaren, wanneer deze maatregelen voor zijn industrialisatie en zijn ontwikkeling nodig zijn. Deze maatregelen worden ter kennis van de Gemeenschap gebracht.

Voor de toepassing van deze maatregelen vindt op verzoek van de andere partij bij de overeenkomst overleg plaats in de Samenwerkingsraad.

Artikel 29

Wanneer Marokko voor een bepaald produkt overeenkomstig zijn eigen wetgeving kwantitatieve beperkingen in de vorm van contingenten toepast, behandelt het de Gemeenschap als een eenheid.

Artikel 30

Bij het in artikel 55 van deze overeenkomst bedoelde onderzoek trachten de partijen bij de overeenkomst mogelijkheden te vinden om vorderingen te maken bij de opheffing van de handelsbelemmeringen, zulks met inachtneming van de eisen van de ontwikkeling van Marokko.

Artikel 31

Het begrip „produkten van oorsprong” voor de toepassing van deze titel en de desbetreffende methoden van administratieve samenwerking zijn bepaald in protocol No. 2.

Artikel 32

In geval van wijzigingen in de nomenclatuur van de douanetarieven van de partijen bij de overeenkomst voor de in deze overeenkomst bedoelde produkten, kan de Samenwerkingsraad de tariefnomenclatuur van deze produkten aan deze wijzigingen aanpassen, met inachtneming van het beginsel dat de uit deze overeenkomst voortvloeiende werkelijke voordelen worden gehandhaafd.

Artikel 33

De partijen bij de overeenkomst onthouden zich van iedere maatregel of gedraging van intern fiscale aard die al dan niet rechtstreeks leidt tot discriminatie tussen de produkten van één partij bij de overeenkomst en de gelijksoortige produkten van oorsprong uit de andere partij bij de overeenkomst.

Voor de produkten die naar het grondgebied van een van de partijen bij de overeenkomst worden uitgevoerd, mag geen hogere teruggave van binnenlandse belastingen plaatsvinden dan de direct of indirect daarop geheven belastingen.

Artikel 34

Betalingen die betrekking hebben op handelstransacties welke met inachtneming van de bepalingen van de voorschriften voor de buitenlandse handel en het deviezenverkeer plaatsvinden, alsmede de overmaking van de desbetreffende bedragen naar de Lid-Staat van de Gemeenschap waar de schuldeiser is gevestigd dan wel naar Marokko, zijn aan geen enkele beperking onderworpen.

Artikel 35

Deze overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen van invoer, uitvoer of doorvoer, die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren of het behoud van planten, van de bescherming van het nationaal artistiek, historisch en archeologisch bezit of uit hoofde van de bescherming van de industriële en commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie, noch een verkapt beperking van de handel tussen de partijen bij de overeenkomst vormen.

Artikel 36

1. Indien een der partijen bij de overeenkomst vaststelt dat in haar betrekkingen met de andere partij dumping wordt toegepast, kan zij, volgens de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel, passende maatregelen daartegen nemen, overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 38.

2. In geval van maatregelen gericht tegen premies en subsidies, verbinden de partijen bij de overeenkomst zich ertoe artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel na te leven.

Artikel 37

In geval van ernstige verstoringen in een sector van het bedrijfsleven of van moeilijkheden die tot uiting dreigen te komen in een ernstige verslechtering van de economische situatie in een gebied, kan de betrokken partij bij de overeenkomst de nodige vrijwaringsmaatregelen nemen overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 38.

Artikel 38

1. Indien een partij bij de overeenkomst de invoer van produkten die de in artikel 37 bedoelde moeilijkheden kan veroorzaken, aan een administratieve procedure onderwerpt die ten doel heeft snel inlichtingen omtrent de ontwikkeling van de handelsstromen te verstrekken, stelt zij de andere partij bij de overeenkomst hiervan in kennis.

2. In de gevallen bedoeld in de artikelen 36 en 37 verstrekt de betrokken partij bij de overeenkomst, alvorens de daarin vermelde maatregelen te nemen of zo spoedig mogelijk in de gevallen als bedoeld in lid 3, sub b), aan de Samenwerkingsraad alle nodige gegevens voor een diepgaand onderzoek van de situatie, ten einde een voor de partijen bij de overeenkomst aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen mogen niet verder reiken dan strikt noodzakelijk is om de opgetreden moeilijkheden te verhelpen.

De vrijwaringsmaatregelen worden onverwijld ter kennis gebracht van de Samenwerkingsraad, die hierover periodiek overleg pleegt, vooral met het oog op de opheffing ervan zodra de omstandigheden dit toelaten.

3. Voor de tenuitvoerlegging van lid 2 zijn de onderstaande bepalingen van toepassing:

a) wat betreft de artikelen 36 en 37 vindt overleg plaats in de Samenwerkingsraad alvorens de betrokken partij de passende maatregelen neemt;

b) indien uitzonderlijke omstandigheden die een onmiddellijk ingrijpen vereisen een voorafgaand onderzoek uitsluiten, kan de betrokken partij bij de overeenkomst in de situaties bedoeld in de artikelen 36 en 37 onverwijld de strikt noodzakelijke beschermende maatregelen nemen om de situatie te verhelpen.

Artikel 39

Indien zich met betrekking tot de betalingsbalans van één of meer Lid-Staten van de Gemeenschap of van Marokko moeilijkheden voordoen of hiervoor ernstig gevaar bestaat, kan de betrokken partij bij de overeenkomst de nodige vrijwaringsmaatregelen treffen. Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van de overeenkomst het minst verstoren. Zij worden onverwijld ter kennis van de andere partij bij de overeenkomst gebracht. Over deze maatregelen wordt periodiek overleg gepleegd in de Samenwerkingsraad, vooral met het oog op de opheffing ervan zodra de omstandigheden dit toelaten.

TITEL III

Samenwerking op het gebied van de arbeidskrachten

Artikel 40

Elke Lid-Staat past op de werknemers van Marokkaanse nationaliteit die werkzaam zijn op zijn grondgebied een regeling toe die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en zijn eigen onderdanen voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden en de lonen.

Marokko past dezelfde regeling toe op de op zijn grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staten.

Artikel 41

1. Behoudens het bepaalde in de onderstaande leden vallen de werknemers van Marokkaanse nationaliteit en de bij hen woonachtige gezinsleden op het gebied van de sociale zekerheid onder een regeling die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en de eigen onderdanen van de Lid-Staten waar zij werkzaam zijn.

2. Deze werknemers komen in aanmerking voor samentelling van de tijdvakken van verzekering, van arbeid of van woonplaats

die zij in de verschillende Lid-Staten vervuld hebben, voor wat betreft de ouderdoms-, invaliditeits- en overlevingspensioenen en -renten alsmede de gezondheidszorg voor de werknemer en zijn binnen de Gemeenschap woonachtig gezin.

3. Deze werknemers komen in aanmerking voor gezinsbijslagen voor de leden van hun gezin die binnen de Gemeenschap woonachtig zijn.

4. Deze werknemers mogen ouderdoms- en overlevingspensioenen en -renten, pensioenen en renten wegens arbeidsongevallen of beroepsziekten en invaliditeitspensioenen en -renten ingevolge arbeidsongevallen of beroepsziekten, vrij overmaken naar Marokko tegen die koers die geldt krachtens de wetgeving van de Lid-Staat of de Lid-Staten die de desbetreffende bedragen moeten betalen.

5. Marokko past een soortgelijke regeling als vermeld in de leden 1, 3 en 4 toe op de op zijn grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staten en op hun gezinsleden.

Artikel 42

1. Vóór het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst stelt de Samenwerkingsraad de nodige bepalingen vast ten einde de toepassing van de in artikel 41 vervatte beginselen te verzekeren.

2. De Samenwerkingsraad stelt de regels vast voor een administratieve samenwerking die de nodige waarborgen inzake beheer en controle biedt voor de toepassing van het bepaalde in lid 1.

Artikel 43

De door de Samenwerkingsraad overeenkomstig artikel 42 vastgestelde bepalingen doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen welke voortvloeien uit de bilaterale overeenkomsten tussen Marokko en de Lid-Staten, voor zover deze voor de Marokkaanse onderdanen of de onderdanen van de Lid-Staten een gunstiger regeling inhouden.

TITEL IV

Algemene en slotbepalingen

Artikel 44

1. Er wordt een Samenwerkingsraad ingesteld, die voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze overeenkomst en in de in deze overeenkomst genoemde gevallen beslissingsbevoegdheid heeft.

Zijn besluiten zijn verbindend voor de partijen bij de overeenkomst, die gehouden zijn de nodige maatregelen te treffen voor de uitvoering ervan.

2. De Samenwerkingsraad kan voorts alle resoluties, aanbevelingen of adviezen uitbrengen die hij wenselijk acht voor de verwezenlijking van de gemeenschappelijke doeleinden en de goede werking van deze overeenkomst.

3. De Samenwerkingsraad stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 45

1. De Samenwerkingsraad bestaat uit de leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit leden van de regering van het Koninkrijk Marokko anderzijds.

2. De leden van de Samenwerkingsraad kunnen zich doen vertegenwoordigen overeenkomstig de bepalingen die hieromtrent in zijn reglement van orde worden vastgesteld.

3. De Samenwerkingsraad spreekt zich uit in onderlinge overeenstemming tussen de Gemeenschap enerzijds, en Marokko anderzijds.

Artikel 46

1. Het voorzitterschap van de Samenwerkingsraad wordt bij toerbeurt uitgeoefend door een lid van de Raad van de Europese Gemeenschappen en door een lid van de regering van het Koninkrijk Marokko.

2. De Samenwerkingsraad komt eenmaal per jaar op initiatief van zijn Voorzitter bijeen.

Hij komt bovendien bijeen zo vaak een bijzondere omstandigheid zulks vereist, op verzoek van een der partijen bij de overeenkomst, en onder de in zijn reglement van orde bepaalde voorwaarden.

Artikel 47

1. De Samenwerkingsraad wordt in de vervulling van zijn taak bijgestaan door een Samenwerkingscomité, dat bestaat uit een vertegenwoordiger van iedere Lid-Staat en een vertegenwoordiger van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit vertegenwoordigers van het Koninkrijk Marokko anderzijds.

2. De Samenwerkingsraad kan besluiten ieder ander comité op te richten dat hem in de vervulling van zijn taken kan bijstaan.

3. De Samenwerkingsraad bepaalt in zijn reglement van orde de samenstelling, de taak en de werking van deze comités.

Artikel 48

De Samenwerkingsraad neemt alle dienstige maatregelen om de benodigde samenwerking en contacten tussen de Europese parlementaire vergadering en de kamer van afgevaardigden van het Koninkrijk Marokko te vergemakkelijken.

Artikel 49

Elke partij bij de overeenkomst verstrekt, op verzoek van de ander partij, alle nodige gegevens betreffende de door haar te sluiten overeenkomsten waarin tarief- of handelsbepalingen voorkomen en over de wijzigingen die zij in haar douanetarief of haar regeling betreffende het buitenlandse handelsverkeer aanbrengt.

Indien deze wijzigingen of deze overeenkomsten rechtstreekse en bijzondere gevolgen hebben voor de werking van deze overeenkomst, wordt op verzoek van de andere partij passend overleg gepleegd in de Samenwerkingsraad, ten einde met de belangen van de partijen bij de overeenkomst rekening te houden.

Artikel 50

1. Wanneer de Gemeenschap een associatieovereenkomst sluit die rechtstreekse en bijzondere gevolgen heeft voor de werking van deze overeenkomst, vindt er passend overleg plaats in de Samenwerkingsraad, ten einde de Gemeenschap in staat te stellen rekening te houden met de belangen van de partijen bij de overeenkomst als omschreven in deze overeenkomst.

2. Indien een derde staat tot de Gemeenschap toetreedt, vindt daaromtrent passend overleg plaats in de Samenwerkingsraad, zodat rekening gehouden kan worden met de belangen van de partijen bij de overeenkomst als omschreven in deze overeenkomst.

Artikel 51

1. De partijen bij de overeenkomst nemen alle algemene en bijzondere maatregelen om te verzekeren dat de verplichtingen van deze overeenkomst worden nagekomen. Zij zien erop toe dat de in deze overeenkomst genoemde doelstellingen worden verwezenlijkt.

2. Indien een partij bij de overeenkomst van mening is dat de andere partij een verplichting van de overeenkomst niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen verstrekt zij de Samenwerkingsraad alle nodige gegevens voor een

diepgaand onderzoek van de situatie ten einde een voor de partijen bij de overeenkomst aanvaardbare oplossing te zoeken.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onverwijld ter kennis gebracht van de Samenwerkingsraad, waarin, op verzoek van de andere partij, overleg over de maatregelen plaatsvindt.

Artikel 52

1. Geschillen inzake de uitlegging van deze overeenkomst tussen de partijen bij de overeenkomst kunnen worden voorgelegd aan de Samenwerkingsraad.

2. Indien de Samenwerkingsraad het geschil niet tijdens zijn eerstkomende zitting heeft kunnen beslechten, kan elke partij aan de andere mededelen dat zij een scheidsrechter heeft aangewezen, waarna de andere partij verplicht is binnen twee maanden een tweede scheidsrechter aan te wijzen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en de Lid-Staten als één partij bij het geschil beschouwd.

De Samenwerkingsraad wijst een derde scheidsrechter aan.

De scheidsrechters beslissen bij meerderheid van stemmen.

Elke partij bij het geschil is verplicht de maatregelen te nemen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de scheidsrechterlijke uitspraak.

Artikel 53

Geen enkele bepaling van deze overeenkomst belet een partij bij de overeenkomst maatregelen te treffen:

a) die zij nodig acht ter voorkoming van de verspreiding van inlichtingen die tegen de essentiële belangen op het gebied van haar veiligheid indruisen;

b) die betrekking hebben op de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of op het onderzoek, de ontwikkeling of de productie die onontbeerlijk zijn voor defensieve doeleinden, mits deze maatregelen de mededingingsvoorwaarden met betrekking tot produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden zijn bestemd, niet nadelig beïnvloeden;

c) die zij van essentieel belang acht voor haar veiligheid in oorlogstijd of bij ernstige internationale spanningen.

Artikel 54

Op de gebieden die onder deze overeenkomst vallen:

– mag de regeling die door Marokko ten opzichte van de Gemeenschap wordt toegepast, niet tot enigerlei discriminatie tus-

sen de Lid-Staten, hun onderdanen of hun vennootschappen leiden;

- mag de regeling die door de Gemeenschap ten opzichte van Marokko wordt toegepast, niet tot enigerlei discriminatie tussen de onderdanen of vennootschappen van Marokko leiden.

Artikel 55

De partijen bij de overeenkomst onderzoeken, voor de eerste maal vanaf begin 1978 en vervolgens vanaf begin 1983, volgens de voor de onderhandelingen over de overeenkomst zelf aangehouden procedure, de resultaten van deze overeenkomst alsmede de eventuele verbeteringen die daarin van beide kanten vanaf 1 januari 1979 en vanaf 1 januari 1984 op grond van de tijdens de werking van de overeenkomst opgedane ervaring en de in de overeenkomst bepaalde doelstellingen kunnen worden aangebracht.

Artikel 56

De protocollen 1 en 2 en de bijlagen A, B, C en D maken een integrerend deel van deze overeenkomst uit. De verklaringen en briefwisselingen zijn opgenomen in de slotakte, die een integrerend deel van deze overeenkomst uitmaakt.

Artikel 57

Elke partij bij de overeenkomst kan deze overeenkomst door kennisgeving aan de andere partij opzeggen. De overeenkomst houdt zes maanden na de datum van die kennisgeving op van kracht te zijn.

Artikel 58

Deze overeenkomst is van toepassing op de grondgebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap onder de daarin vermelde voorwaarden geldt enerzijds, en op het grondgebied van het Koninkrijk Marokko anderzijds.

Artikel 59

Deze overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Italiaanse, de Nederlandse en de Arabische taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 60

Deze overeenkomst wordt door de partijen bij de overeenkomst goedgekeurd volgens hun eigen procedures.

Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de kennisgeving van de voltooiing van de in lid 1 bedoelde procedures.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

GEDAAN te Rabat, de zevenentwintigste april negentienhonderd zesenzeventig.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
(w.g.) ROBERT VANDEKERCKHOVE

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
(w.g.) M. WANDEL-PETERSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland
(w.g.) HANS-JÜRGEN WISCHNEWSKI

Pour le Président de la République française
(w.g.) JEAN FRANÇOIS-PONCET

For the President of Ireland
(w.g.) GARRET MAC. FITZGERALD

Per il Presidente della Repubblica italiana
(w.g.) FRANCESCO CATTANEI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
(w.g.) GASTON THORN

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
(w.g.) L. J. BRINKHORST

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of
Great Britain and Northern Ireland
(w.g.) JOHN E. TOMLINSON

Namens de Raad van de Europese Gemeenschappen
(w.g.) GASTON THORN
(w.g.) C. CHEYSSON

عن صاحب الحلالة ملك المغرب
(w.g.) AHMED LARAKI

Bijlage A betreffende de in artikel 14 bedoelde produkten.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlage B inzake olijfolie, andere dan die welke aan een raffinageproces onderworpen is geweest, van onderverdeling 15.07 A II van het gemeenschappelijk douanetarief.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlage C-1 van 1-7-1976 tot en met 30-6-1977, C-2 van 1-7-1977 tot en met 30-6-1978, C-3 van 1-7-1978 tot en met 30-6-1979.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlage D.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Protocol No. 1

betreffende de technische en financiële samenwerking

Artikel 1

De Gemeenschap neemt in het kader van de financiële en technische samenwerking deel aan de financiering van acties die kunnen bijdragen tot de economische en sociale ontwikkeling van Marokko.

Artikel 2

1. Voor de in artikel 1 vermelde doeleinden en voor een periode die op 31 oktober 1981 afloopt, kunnen voor een totaalbedrag van 130 miljoen rekeneenheden verplichtingen worden aangegaan, ten bedrage van:

a) 56 miljoen rekeneenheden in de vorm van leningen van de Europese Investeringsbank, hierna te noemen de „Bank”, die overeenkomstig de voorwaarden van de statuten van de Bank uit eigen middelen worden toegekend;

b) 58 miljoen rekeneenheden in de vorm van leningen tegen speciale voorwaarden;

c) 16 miljoen rekeneenheden in de vorm van giften.

Voor de vorming van risicodragend kapitaal kunnen bijdragen worden vastgesteld, welke in mindering worden gebracht op de sub b) aangegeven bedragen.

2. De in lid 1, sub a), genoemde leningen gaan in het algemeen gepaard met rentesubsidies van 2% die uit de in lid 1, sub c), vermelde middelen worden gefinancierd.

Artikel 3

1. Het in artikel 2 vastgestelde bedrag wordt aangewend voor de financiering of de deelneming in de financiering van:

- investeringsprojecten op het gebied van de produktie en de economische infrastructuur, met name voor diversificatie van de economische structuur van Marokko en in het bijzonder ter bevordering van de industrialisatie en de modernisering van de landbouwsector;
- voorbereidende of aanvullende technische samenwerking bij door Marokko opgezette investeringsprojecten;
- acties inzake technische samenwerking op het gebied van de opleiding.

2. De bijstand van de Gemeenschap is bestemd om de uitgaven voor de uitvoering van de goedgekeurde projecten of acties te dekken. Zij mag niet worden gebruikt om de lopende uitgaven voor administratie en onderhoud en de huishoudelijke uitgaven te betalen.

Artikel 4

1. De investeringsprojecten komen in aanmerking voor financiering door leningen van de Bank, vergezeld van rentesubsidies onder de in artikel 2 genoemde voorwaarden, door leningen tegen speciale voorwaarden of een combinatie van beide.

2. De acties inzake technische samenwerking worden in het algemeen uit giften gefinancierd.

Artikel 5

1. Het bedrag van de jaarlijks uit hoofde van elk van de verschillende vormen van bijstand aan te wenden gelden moet zo regelmatig mogelijk over de gehele periode van toepassing van dit protocol worden verdeeld. Tijdens de eerste toepassingsperiode kunnen de betalingsverplichtingen echter binnen redelijke grenzen een naar verhouding hoger bedrag belopen.

2. Het eventueel overblijvende bedrag van de aan het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst niet aangewende gelden wordt gebruikt tot het volledig is uitgeput onder dezelfde voorwaarden als in dit protocol vastgesteld.

Artikel 6

1. Aan de door de Bank uit eigen middelen verstrekte leningen zijn voorwaarden verbonden betreffende de looptijd op de grondslag van de economische en financiële kenmerken van de projecten waar-

voor deze leningen bestemd zijn. De toegepaste rentevoet is die welke de Bank toepast op het tijdstip van ondertekening van elk leningscontract, behoudens de in artikel 2, lid 2, bedoelde rentesubsidie.

2. Leningen tegen speciale voorwaarden worden voor de duur van 40 jaar verstrekt, met een aflossingsvrije periode van 10 jaar. De rentevoet wordt bepaald op 1%.

3. De leningen kunnen door tussenkomst van de Marokkaanse staat of van bevoegde Marokkaanse organen worden toegekend, waarbij op deze de verplichting rust de gelden aan de begunstigten te lenen op voorwaarden die, in overleg met de Gemeenschap, op de grondslag van de economische en financiële kenmerken van de projecten worden bepaald.

Artikel 7

De bijstand die de Gemeenschap voor de uitvoering van bepaalde projecten verleent kan, met instemming van Marokko, de vorm aannemen van een co-financiering waaraan met name krediet- en ontwikkelingsorganen en -instellingen van Marokko, de Lid-Staten of derde landen of internationale financieringslichamen deelnemen.

Artikel 8

De financiële en technische samenwerking kan ten goede komen aan:

- a) in het algemeen:
 - de Marokkaanse staat;
- b) met instemming van Marokko voor de door dit land goedgekeurde projecten of acties:
 - de openbare instellingen voor ontwikkeling van Marokko;
 - de particuliere organen die zich in Marokko met de economische en sociale ontwikkeling bezighouden;
 - de ondernemingen die hun bedrijvigheid uitoefenen overeenkomstig de methoden van industrieel en commercieel beheer en die een vennootschap vormen in de zin van de Marokkaanse wetgeving;
 - de groeperingen van producenten die Marokkaans onderdaan zijn en, indien dergelijke groeperingen niet bestaan, bij wijze van uitzondering de producenten zelf;
 - de in het kader van de in artikel 3 bedoelde opleidingsacties door Marokko uitgezonden bursalen en stagiaires.

Artikel 9

1. Zodra de overeenkomst in werking treedt, stellen de Gemeenschap en Marokko, aan de hand van de in het ontwikkelingsplan van

Marokko vastgestelde prioriteiten, in onderling overleg de bijzondere doelstellingen van de financiële en technische samenwerking vast.

Deze doelstellingen kunnen in onderling overleg worden herzien ten einde met wijzigingen in de economische situatie van Marokko of in de in het ontwikkelingsplan van dit land vastgestelde doelstellingen en prioriteiten rekening te houden.

2. In het overeenkomstig lid 1 vastgestelde kader is de financiële en technische samenwerking van toepassing op de projecten en acties die door Marokko of andere door dit land erkende begunstigden zijn uitgewerkt.

Artikel 10

1. Voor elk verzoek om financiële bijstand krachtens dit protocol wordt door de in artikel 8, sub a), vermelde begunstigde of, met instemming van Marokko, door de in artikel 8, sub b), genoemde begunstigden bij de Gemeenschap een dossier ingediend.

2. De Gemeenschap onderzoekt de financieringsaanvragen in samenwerking met de Marokkaanse staat en de begunstigden overeenkomstig de in artikel 9, lid 1, omschreven doeleinden en licht hen in over het gevolg dat aan deze aanvragen wordt gegeven.

Artikel 11

Voor de uitvoering, het beheer en het onderhoud van de projecten die krachtens dit protocol worden gefinancierd, zijn Marokko of de andere in artikel 8 van dit protocol bedoelde begunstigden verantwoordelijk.

De Gemeenschap vergewist zich ervan dat de aanwending van deze financiële bijstand overeenstemt met de bestemming waartoe is besloten en onder de meest gunstige economische voorwaarden plaatsvindt.

Artikel 12

1. Voor de gevallen waarbij de Gemeenschap voor de financiering zorg draagt, staat de deelneming aan aanbestedingen, inschrijvingen, koop- en aannemingscontracten onder gelijke voorwaarden open voor alle onderdanen en rechtspersonen van de Lid-Staten en van Marokko.

2. Ten einde de deelneming van Marokkaanse ondernemingen aan de uitvoering van werken te bevorderen kan op voorstel van de bevoegde instantie van de Gemeenschap een versnelde procedure voor de uitnodiging tot inschrijving worden gevolgd die kortere termijnen voor de indiening van de inschrijvingen omvat, wanneer het de uitvoering van werken betreft die door hun omvang voornamelijk voor Marokkaanse ondernemingen van belang zijn.

Deze versnelde procedure kan worden gevolgd voor inschrijvingen die geraamd worden op een bedrag van minder dan 1.000.000 reken-eenheden.

3. Tot deelneming van andere landen aan de contracten die door de Gemeenschap worden gefinancierd kan in uitzonderingsgevallen in onderlinge overeenstemming worden besloten.

Tot deelneming van derde landen kan bovendien onder dezelfde voorwaarden worden besloten wanneer de Gemeenschap te zamen met andere geldschietters, aan de financiering van projecten deel-neemt.

Artikel 13

Marokko past, in het kader van zijn geldende nationale wetgeving, op de koop- en aannemingscontracten die ter uitvoering van door de Gemeenschap gefinancierde projecten en acties zijn gesloten, een even gunstige fiscale en douaneregeling toe als ten opzichte van andere internationale organisaties.

Artikel 14

Wanneer een lening aan een andere begunstigde dan de Marok-kaanse staat wordt verstrekt, kan aan de toekenning van de lening door de Gemeenschap de voorwaarde worden verbonden dat de Marokkaanse staat zich garant stelt of dat andere voldoende geachte waarborgen worden gesteld.

Artikel 15

Marokko verplicht zich gedurende de gehele looptijd van de krach-tens dit protocol verstrekte leningen aan de debiteuren die de be-gunstigden van deze leningen zijn, de nodige deviezen voor rente-betalingen, provisie en aflossing ter beschikking te stellen.

Artikel 16

De resultaten van de financiële en technische samenwerking wor-den jaarlijks door de Samenwerkingsraad aan een onderzoek onder-worpen. Deze bepaalt, in voorkomend geval, de algemene richtlijnen voor deze samenwerking.

Artikel 17

Voor het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtre-ding van de overeenkomst onderzoeken de partijen bij de overeen-komst welke bepalingen met betrekking tot de financiële en tech-nische samenwerking voor een eventuele nieuwe periode kunnen wor-den vastgesteld.

Protocol No. 2

**betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong”
en betreffende de methoden van administratieve samenwerking**

TITEL I*Definitie van het begrip „produkten van oorsprong”***Artikel 1**

1. Onverminderd het bepaalde in de leden 2 en 3 en mits zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 zijn vervoerd, worden voor de toepassing van de overeenkomst beschouwd als

a) produkten van oorsprong uit Marokko:

- geheel en al in Marokko verkregen produkten,
- in Marokko verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan geheel en al in Marokko verkregen produkten zijn gebruikt, mits laatstgenoemde produkten bewerkingen of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 3;

b) produkten van oorsprong uit de Gemeenschap:

- geheel en al in de Gemeenschap verkregen produkten,
- in de Gemeenschap verkregen produkten bij de vervaardiging waarvan andere dan geheel en al in de Gemeenschap verkregen produkten zijn gebruikt, mits laatstgenoemde produkten bewerkingen of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 3.

2. Voor de toepassing van lid 1, sub a), eerste streepje, worden geheel en al in Algerije, Tunesië of de Gemeenschap verkregen produkten als geheel en al in Marokko verkregen produkten beschouwd wanneer zij in Marokko bewerkingen of verwerkingen ondergaan.

Voor de toepassing van lid 1, sub a), tweede streepje, worden de in Algerije, Tunesië of de Gemeenschap verrichte bewerkingen of verwerkingen geacht te zijn verricht in Marokko wanneer de verkregen produkten later in Marokko bewerkingen of verwerkingen ondergaan.

Dit lid is alleen van toepassing indien de betrokken produkten overeenkomstig artikel 5 zijn vervoerd.

3. Voor de toepassing van lid 1, sub b), eerste streepje, worden geheel en al in Marokko verkregen produkten als geheel en al in de Gemeenschap verkregen produkten beschouwd wanneer zij in de Gemeenschap bewerkingen of verwerkingen ondergaan.

Voor de toepassing van lid 1, sub b), tweede streepje, worden de in Marokko verrichte bewerkingen of verwerkingen geacht te zijn

verricht in de Gemeenschap wanneer de verkregen produkten later in de Gemeenschap bewerkingen of verwerkingen ondergaan.

Dit lid is alleen van toepassing indien de betrokken produkten overeenkomstig artikel 5 zijn vervoerd.

4. In afwijking van lid 1 worden produkten van oorsprong die, in toepassing van het bepaalde in de voorgaande leden en mits alle in deze leden genoemde voorwaarden zijn vervuld, zijn verkregen in twee of meer van de in deze bepalingen genoemde staten of in de Gemeenschap, beschouwd als produkten van oorsprong uit de staat of de Gemeenschap waar de laatste bewerking of verwerking heeft plaatsgevonden. In dit verband worden de in artikel 3, lid 3, genoemde bewerkingen of verwerkingen niet als zodanig beschouwd.

5. De in lijst C in bijlage IV genoemde produkten zijn tijdelijk van de toepassing van dit protocol uitgesloten.

6. Het bepaalde in lid 2 is voor wat Algerije en Tunesië betreft slechts van toepassing voor zover de voorschriften voor het handelsverkeer tussen Marokko, Algerije en Tunesië in het kader van deze bepalingen, volkomen gelijk zijn aan de bepalingen van dit protocol en mits de noodzakelijke administratieve samenwerking tussen Marokko, Algerije en Tunesië voor het toezicht op deze bepalingen tot stand is gekomen.

Artikel 2

Als „geheel en al verkregen” in Marokko, Algerije, Tunesië of de Gemeenschap, in de zin van artikel 1, leden 1, 2 en 3, worden beschouwd:

- a) uit hun bodem of hun zeebodem gewonnen minerale produkten;
- b) aldaar geoogste produkten van het plantenrijk;
- c) aldaar geboren en opgefokte levende dieren;
- d) produkten, afkomstig van levende dieren die aldaar worden opgefokt;
- e) voortbrengselen van de aldaar bedreven jacht en visserij;
- f) produkten van de zeevisserij en andere door hun schepen uit de zee gewonnen produkten;
- g) produkten, uitsluitend uit de sub f) bedoelde produkten aan boord van hun fabrieksschepen vervaardigd;
- h) aldaar verzamelde gebruikte artikelen die slechts kunnen dienen voor het terugwinnen van grondstoffen;
- i) afval, afkomstig van aldaar verrichte fabrieksverwerkingen;
- j) goederen die aldaar zijn vervaardigd uit geen andere dan de sub a) tot en met i) bedoelde produkten.

Artikel 3

1. Voor de toepassing van artikel 1 worden als toereikend beschouwd:

a) bewerkingen of verwerkingen die tot gevolg hebben dat de verkregen goederen onder een andere post komen te vallen dan die waartoe elk der bewerkte of verwerkte produkten behoort, met uitzondering evenwel van de bewerkingen of verwerkingen die zijn opgenomen in lijst A in bijlage II en waarop de bijzondere bepalingen van die lijst van toepassing zijn;

b) bewerkingen of verwerkingen die zijn opgenomen in lijst B in bijlage III.

Onder afdelingen, hoofdstukken en posten worden verstaan de afdelingen, hoofdstukken en posten van de Naamlijst van Brussel voor de indeling van goederen in de douanetarieven.

2. Wanneer voor een bepaald verkregen produkt door een procentageregel in lijst A en in lijst B de waarde van de bewerkte of verwerkte produkten die kunnen worden gebruikt, wordt beperkt, mag de totale waarde van deze produkten, ongeacht of zij binnen de grenzen en onder de voorwaarden, vermeld in elk van deze beide lijsten, tijdens bewerkingen, verwerkingen of montage onder een andere post zijn komen te vallen, ten opzichte van de waarde van het verkregen produkt niet hoger zijn dan de waarde die overeenkomt met hetzij, indien de percentages in beide lijsten gelijk zijn, dat gemeenschappelijke percentage, hetzij, indien deze percentages verschillen, het hoogste van beide.

3. Voor de toepassing van artikel 1 worden de volgende bewerkingen of verwerkingen steeds als ontoereikend beschouwd om het karakter van produkten van oorsprong te verlenen, ongeacht of er al dan niet verandering van post plaatsvindt:

a) behandelingen om de bewaring in ongewijzigde staat van goederen tijdens het vervoer en de opslag te verzekeren (luchten, uitleggen, drogen, koelen, leggen in water waaraan zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd, verwijdering van beschadigde gedeelten en soortgelijke handelingen);

b) gewone handelingen, zoals stofvrij maken, zeven, uitzoeken, rangschikken, sorteren (met inbegrip van het samenvoegen van goederensets), wassen, verven en snijden;

c) i) veranderingen in de verpakking en verdeling en samenvoeging van colli;

ii) gewoon bottelen, verpakken in zakken, in omhulsels, in blikken, bevestigen op plankjes, enz. en alle andere gewone verpakkingshandelingen;

- d) het aanbrengen op de produkten zelf of op hun verpakkingen van merken, etiketten of andere soortgelijke onderscheidingstekens;
- e) het eenvoudig mengen van produkten, ook van verschillende soorten, wanneer een of meer bestanddelen van het mengsel niet voldoen aan de in dit protocol vastgestelde voorwaarden om als produkten van oorsprong uit Marokko, Algerije, Tunesië of de Gemeenschap te kunnen worden beschouwd;
- f) het eenvoudig samenvoegen van delen van artikelen om een geheel artikel te vormen;
- g) twee of meer van de sub a) tot en met f) genoemde handelingen te zamen;
- h) het slachten van dieren.

Artikel 4

Wanneer in de in artikel 3 bedoelde lijsten A en B is bepaald dat de in Marokko of in de Gemeenschap verkregen goederen alleen als goederen van oorsprong daaruit worden beschouwd indien de waarde van de bewerkte of verwerkte produkten een bepaald percentage van de waarde van de verkregen produkten niet overschrijdt, wordt voor de bepaling van dat percentage uitgegaan van de volgende waarden:

- enerzijds,
 - voor produkten waarvan is aangetoond dat zij zijn ingevoerd: de douanewaarde op het tijdstip van de invoer,
 - voor produkten van onbepaalde oorsprong: de eerste controleerbare prijs die voor deze produkten is betaald op het grondgebied van de partij bij de overeenkomst waar de fabricage plaatsvindt;
- anderzijds,
 - de prijs af-fabriek van de verkregen produkten, onder aftrek van de bij uitvoer gerestitueerde of te restitueren binnenlandse belastingen.

Artikel 5

1. Voor de toepassing van artikel 1, leden 1, 2 en 3 worden beschouwd als rechtstreeks vervoerd van Marokko naar de Gemeenschap of van de Gemeenschap naar Marokko de produkten van oorsprong waarvan het vervoer plaatsvindt zonder gebruikmaking van andere grondgebieden dan die van Marokko, Algerije, Tunesië of de Gemeenschap. Het vervoer van produkten van oorsprong uit Marokko, Algerije, Tunesië of de Gemeenschap die één enkele zending vormen, kan echter plaatsvinden met gebruikmaking van andere grondgebieden dan die van deze landen of van de Gemeenschap, eventueel met overlading of tijdelijke opslag op die grondgebieden, voor zover het vervoer over die gebieden om geografische redenen

gerechtvaardigd is en de produkten onder toezicht van de douaneautoriteiten van het land van doorvoer of tijdelijke opslag zijn gebleven, aldaar niet in de handel of in het vrije verkeer zijn gebracht en aldaar, in voorkomend geval, geen andere behandelingen hebben ondergaan dan lossen en opnieuw laden of behandelingen ter verzekering van hun bewaring in ongewijzigde staat.

2. Het bewijs dat aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan, wordt geleverd door overlegging van de volgende documenten aan de bevoegde douaneautoriteiten in de Gemeenschap of in Marokko:

a) hetzij een bewijsstuk van eenmalig vervoer opgemaakt in het land van uitvoer en onder dekking waarvan het vervoer over het grondgebied van het doorvoerland heeft plaatsgevonden;

b) hetzij een door de douaneautoriteiten van het doorvoerland afgegeven verklaring die de volgende gegevens bevat:

- een nauwkeurige omschrijving van de goederen,
- de data van lossen en opnieuw laden van de goederen, eventueel met vermelding van de schepen waarvan gebruik is gemaakt,
- een verklaring betreffende de omstandigheden waaronder het verblijf van de goederen heeft plaatsgevonden;

c) hetzij, bij gebreke van bovenstaande documenten, elk stuk dat tot bewijs kan dienen.

TITEL II

Methoden van administratieve samenwerking

Artikel 6

1. Het bewijs van het karakter van oorsprong van de produkten in de zin van dit protocol wordt geleverd door een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1, waarvan het model in bijlage V van dit protocol voorkomt.

Het bewijs van het karakter van oorsprong, in de zin van dit protocol, van produkten die als postzendingen (postpakketten daaronder begrepen) worden verzonden kan echter, voor zover het zendingen betreft die uitsluitend produkten van oorsprong bevatten en de waarde niet meer dan 1.000 rekeneenheden per zending bedraagt, worden geleverd door een formulier EUR. 2, waarvan het model in bijlage VI van dit protocol voorkomt.

De rekeneenheid (RE) heeft een waarde van 0,88867088 gram fijn goud. In geval van wijziging van de rekeneenheid plegen de partijen bij de overeenkomst overleg in de Samenwerkingsraad om de waarde in goud opnieuw vast te stellen.

2. Wanneer op verzoek van degene die aangifte bij de douane doet een onder de hoofdstukken 84 en 85 van de Naamlijst van

Brussel vallend gedemonteerd of niet gemonteerd artikel onder de door de bevoegde instanties vastgestelde voorwaarden in gedeelten wordt ingevoerd, wordt dit, onverminderd artikel 3, lid 3, geacht één artikel te vormen en kan bij de invoer van de eerste deelzending een certificaat inzake goederenverkeer voor het volledige artikel worden overgelegd.

3. Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen die samen met materieel, machines, apparaten of voertuigen worden geleverd en deel uitmaken van de normale uitrusting daarvan en waarvan de prijs is begrepen in de prijs daarvan of niet afzonderlijk in rekening wordt gebracht, worden geacht één geheel te vormen met het betrokken materieel, de betrokken machines, apparaten of voertuigen.

Artikel 7

1. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 wordt bij de uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft door de douaneautoriteiten van de staat van uitvoer afgegeven. Het wordt ter beschikking van de exporteur gehouden, zodra de werkelijke uitvoer plaatsvindt of is verzekerd.

2. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 kan bij wijze van uitzondering eveneens worden afgegeven na de uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft, wanneer het ingevolge vergissingen, onopzettelijk verzuim of bijzondere omstandigheden niet bij de uitvoer werd overgelegd. In dat geval wordt zulks speciaal op het certificaat vermeld, waarbij wordt aangegeven onder welke omstandigheden de afgifte heeft plaatsgevonden.

3. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 wordt slechts afgegeven op schriftelijke aanvraag van de exporteur. Deze aanvraag wordt gesteld op een formulier waarvan het model in bijlage V van dit protocol voorkomt en dat op de in dit protocol voorgeschreven wijze wordt ingevuld.

4. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 mag slechts worden afgegeven wanneer het als bewijsstuk kan dienen voor de toepassing van de overeenkomst.

5. Aanvragen van certificaten inzake goederenverkeer moeten door de douaneautoriteiten van de staat van uitvoer gedurende ten minste twee jaar worden bewaard.

Artikel 8

1. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 wordt door de douaneautoriteiten van de staat van uitvoer afgegeven, indien de

goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong in de zin van de overeenkomst.

2. Ten einde na te gaan of de in lid 1 bedoelde voorwaarden zijn vervuld, kunnen de douaneautoriteiten alle bewijsstukken eisen en iedere controle uitoefenen die zij dienstig achten.

3. De douaneautoriteiten van de staat van uitvoer moeten erop toezien dat de in artikel 9 bedoelde formulieren naar behoren zijn ingevuld. Zij gaan met name na of het voor de omschrijving van de goederen bestemde vak zodanig is ingevuld dat elke mogelijkheid van frauduleuze toevoegingen is uitgesloten. Daartoe mag bij de omschrijving van de goederen geen ruimte tussen de regels worden opengelaten. Wanneer het vak niet geheel is ingevuld, dient onder de laatste regel een horizontale streep te worden getrokken en het niet-inge vulde gedeelte te worden doorgestreept.

4. De datum van afgifte van het certificaat dient te worden vermeld op het gedeelte van de certificaten inzake goederenverkeer dat voor de douane is bestemd.

Artikel 9

Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 wordt opgemaakt op het formulier waarvan het model in bijlage V van dit protocol voorkomt. Dit formulier wordt gedrukt in een of meer van de talen waarin de overeenkomst is opgesteld. Het certificaat wordt in een van deze talen opgemaakt overeenkomstig het nationale recht van de staat van uitvoer. Indien een certificaat met de hand wordt opgemaakt, moet het met inkt en in blokletters worden ingevuld.

Het formaat van het certificaat is 210 x 297 mm, waarbij voor de lengte een maximumtolerantie van 5 mm minder en 8 mm meer is toegestaan. Het te gebruiken papier is wit en houtvrij, zodanig gelijmd dat het goed te beschrijven is en weegt ten minste 25 g per m². Het papier is voorzien van een groenkleurige geguillocheerde onderdruk die elke vervalsing met behulp van mechanische of chemische middelen zichtbaar maakt.

De staten van uitvoer kunnen het drukken van de certificaten zelf uitvoeren, dan wel overlaten aan drukkerijen die zij daartoe vergunning hebben verleend. In het laatste geval dient op ieder certificaat naar deze vergunning te worden verwezen. Op elk certificaat moeten naam en adres van de drukker worden vermeld of een teken waardoor deze kan worden geïdentificeerd. Voorts moeten alle certificaten van een al dan niet gedrukt serienummer worden voorzien, ten einde ze onderling te kunnen onderscheiden.

Artikel 10

1. Om de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 dient, onder verantwoordelijkheid van de exporteur, door

deze of door zijn gevolmachtigde vertegenwoordiger te worden verzocht.

2. De exporteur of diens vertegenwoordiger dient te zamen met zijn aanvraag elk dienstig bewijsstuk in dat kan aantonen dat de uit te voeren goederen in aanmerking kunnen komen voor de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1.

Artikel 11

Het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 moet binnen vijf maanden na de datum van afgifte door de douane van de staat van uitvoer worden overgelegd op het douanekantoor van de staat van invoer waar de goederen worden aangeboden.

Artikel 12

In de staat van invoer wordt het certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 aan de douaneautoriteiten overgelegd op de wijze als in de voorschriften van die staat bepaald. Deze autoriteiten hebben het recht daarvan een vertaling te eisen. Zij kunnen bovendien eisen dat de invoeraangifte wordt aangevuld met een verklaring van de importeur dat de goederen aan de voorwaarden voor de toepassing van de overeenkomst voldoen.

Artikel 13

1. Certificaten inzake goederenverkeer EUR. 1 die na het verstrijken van de in artikel 11 bedoelde indieningstermijn aan de douaneautoriteiten van de staat van invoer worden overgelegd, kunnen worden aanvaard met het oog op de toepassing van de preferentiële regeling, wanneer het niet inacht nemen van de termijn aan overmacht of uitzonderlijke omstandigheden te wijten is.

2. Behalve in bovengenoemde gevallen kunnen de douaneautoriteiten van de staat van invoer de certificaten aanvaarden, wanneer de goederen vóór het verstrijken van genoemde termijn hun zijn aangeboden.

Artikel 14

Indien lichte verschillen worden vastgesteld tussen de op het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 vermelde gegevens en die welke voorkomen op de documenten die aan het douanekantoor met het oog op het vervullen van de invoerformaliteiten voor de goederen zijn overgelegd, leidt dit niet ipso facto tot ongeldigheid van het certificaat indien deugdelijk wordt vastgesteld dat dit certificaat op de aangeboden goederen betrekking heeft.

Artikel 15

Vervanging van een of meer certificaten inzake goederenverkeer door een of meer certificaten is steeds mogelijk op voorwaarde dat dit geschiedt op het douanekantoor waar de goederen zich bevinden.

Artikel 16

Het formulier EUR.2, waarvan het model voorkomt in bijlage VI, wordt door de exporteur of, onder verantwoordelijkheid van deze, door zijn gemachtigde vertegenwoordiger ingevuld. Het wordt opgemaakt in een der officiële talen waarin de overeenkomst is opgesteld en in overeenstemming met het nationale recht van de staat van uitvoer. Indien het formulier met de hand wordt opgemaakt, moet het met inkt en in blokletters worden ingevuld. Indien de goederen die zich in de zending bevinden reeds in de staat van uitvoer zijn gecontroleerd ten aanzien van de definitie van het begrip „produkten van oorsprong”, kan de exporteur in het vak „opmerkingen” van het formulier EUR.2 de verwijzingen naar deze controle vermelden.

Het formaat van het formulier EUR.2 is 210 x 148 mm, waarbij voor de lengte een maximumtolerantie van 5 mm minder en 8 mm meer is toegestaan. Het te gebruiken papier is wit en houtvrij, zodanig gelijmd dat het goed te beschrijven is en weegt ten minste 64 g/m².

De staten van uitvoer kunnen het drukken van de formulieren zelf uitvoeren dan wel overlaten aan drukkerijen die zij daartoe vergunning hebben verleend. In het laatste geval dient op ieder formulier naar deze vergunning te worden verwezen. Het formulier moet bovendien worden voorzien van het kenteken dat aan de erkende drukkerijen is toegewezen, alsmede van een al dan niet gedrukt serienummer ter individualisering van het formulier.

Voor elke postzending wordt een formulier EUR.2 opgemaakt.

Deze bepalingen ontslaan de exporteurs niet van het vervullen van alle overige formaliteiten die in de douane- of postvoorschriften zijn vastgesteld.

Artikel 17

1. Goederen die zich in aan particulieren gerichte kleine zendingen of in persoonlijke bagage van reizigers bevinden, worden als produkten van oorsprong toegelaten, zonder dat een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 moet worden overgelegd of een formulier EUR.2 moet worden ingevuld, voor zover het invoer betreft waaraan ieder handelskarakter vreemd is en op voorwaarde dat bij de aangifte wordt verklaard dat de betrokken goederen voldoen aan de voorwaarden voor de toepassing van deze bepalingen en er geen twijfel bestaat omtrent de juistheid van deze verklaring.

2. Als invoer waaraan ieder handelskarakter vreemd is, wordt beschouwd invoer die een incidenteel karakter draagt en die uitsluitend betrekking heeft op goederen, bestemd om door de reiziger of de geadresseerde persoonlijk dan wel door zijn gezin te worden gebruikt, mits noch de aard, noch de hoeveelheid van de goederen op commerciële bedoelingen wijzen. Bovendien mag de totale waarde van de betrokken goederen niet meer bedragen dan 60 rekeneenheden wat kleine zendingen betreft, of 200 rekeneenheden wat de inhoud van persoonlijke bagage van reizigers betreft.

Artikel 18

1. Op goederen die uit de Gemeenschap of uit Marokko naar een tentoonstelling in een ander land dan Algerije of Tunesië worden verzonden en die na de tentoonstelling worden verkocht om te worden ingevoerd in Marokko of in de Gemeenschap, zijn bij invoer de bepalingen van de overeenkomst van toepassing, mits de goederen voldoen aan de voorwaarden die in dit protocol worden gesteld om als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of uit Marokko te worden erkend en voor zover ten genoegen van de douaneautoriteiten het bewijs wordt geleverd:

a) dat een exporteur deze goederen van het grondgebied van de Gemeenschap of van Marokko heeft verzonden naar het land van de tentoonstelling en aldaar heeft tentoongesteld;

b) dat deze exporteur de goederen heeft verkocht of overgedragen aan een geadresseerde in Marokko of in de Gemeenschap;

c) dat de goederen tijdens de tentoonstelling of onmiddellijk daarna naar Marokko of naar de Gemeenschap zijn verzonden in de staat waarin zij naar de tentoonstelling werden verzonden;

d) dat de goederen vanaf het moment dat zij naar de tentoonstelling werden verzonden niet voor andere doeleinden zijn gebruikt dan om op die tentoonstelling te worden vertoond.

2. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 moet onder de normale voorwaarden aan de douaneautoriteiten worden overgelegd. Op dit certificaat moeten naam en adres van de tentoonstelling zijn vermeld. Zonodig kan een aanvullend bewijsstuk worden gevraagd betreffende de aard van de goederen en de omstandigheden waaronder zij werden tentoongesteld.

3. Lid 1 is van toepassing op alle tentoonstellingen, jaarbeurzen of soortgelijke openbare manifestaties met een commercieel, industrieel, agrarisch of ambachtelijk karakter, met uitzondering van de voor particuliere doeleinden in winkels of handelslokalen georganiseerde manifestaties die de verkoop van buitenlandse goederen ten doel hebben, gedurende welke de goederen onder douanetoezicht blijven.

Artikel 19

1. Wanneer een certificaat wordt afgegeven in de zin van artikel 7, lid 2, van dit protocol, na de daadwerkelijke uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft, dient de exporteur in de in artikel 7, lid 3, van dit protocol bedoelde aanvraag:

- de plaats en datum van de verzending van de goederen waarop het certificaat betrekking heeft, te vermelden;
- onder opgave van redenen te verklaren dat bij de uitvoer van de betrokken goederen geen certificaat EUR.1 is afgegeven.

2. De douaneautoriteiten kunnen slechts a posteriori een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven na te hebben nagegaan of de in de aanvraag van de exporteur vermelde aanduidingen overeenstemmen met die welke in het overeenkomstige dossier voorkomen.

De a posteriori afgegeven certificaten dienen van een van de volgende vermeldingen te zijn voorzien: „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, „DELIVRE A POSTERIORI”, „RILASCIATO A POSTERIORI”, „AFGEGEVEN A POSTERIORI”, „ISSUED RETROSPECTIVELY”, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”,

„مسلمة في وقت لاحق”.

Artikel 20

In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 kan de exporteur aan de douaneautoriteiten die het certificaat hebben afgegeven om een duplicaat verzoeken, dat wordt opgemaakt aan de hand van de uitvoerdocumenten die in het bezit van deze autoriteiten zijn. Het aldus afgegeven duplicaat dient van een van de volgende vermeldingen te zijn voorzien: „DUPLIKAT”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „DUPLICATE”, „نسخة”.

Artikel 21

1. Wanneer artikel 1, leden 2, 3 en 4, wordt toegepast met het oog op de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, neemt het bevoegde douanekantoor van de staat waarin voor produkten bij de vervaardiging waarvan produkten van herkomst uit Algerije, Tunesië of de Gemeenschap zijn gebruikt, om de afgifte van genoemd certificaat wordt verzocht, de verklaring waarvan een model in bijlage VII voorkomt in aanmerking, die door de exporteur van de staat van herkomst wordt gesteld, hetzij op de handelsfactuur betreffende deze produkten, hetzij op een bijlage bij deze factuur.

2. Het betrokken douanekantoor kan de exporteur evenwel verzoeken om overlegging van het inlichtingenblad, afgegeven onder de voorwaarden van artikel 22, waarvan een model in bijlage VIII voorkomt, hetzij om de echtheid en de juistheid van de inlichtingen,

vervat in de in lid 1 bedoelde verklaring, te controleren, hetzij om aanvullende gegevens te verkrijgen.

Artikel 22

Het inlichtingenblad betreffende de be- of verwerkte produkten wordt op verzoek van de exporteur van deze produkten, hetzij in de gevallen bedoeld in artikel 21, lid 2, hetzij op initiatief van deze exporteur, afgegeven door het bevoegde douanekantoor in de staat waaruit deze produkten zijn geëxporteerd. Het wordt opgemaakt in twee exemplaren. Eén exemplaar wordt overhandigd aan de aanvrager, die het doet toekomen hetzij aan de exporteur van de uiteindelijk verkregen produkten, hetzij aan het douanekantoor dat om afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 voor bedoelde produkten is verzocht. Het tweede exemplaar wordt door het kantoor dat het heeft afgegeven gedurende ten minste twee jaar bewaard.

Artikel 23

Marokko en de Gemeenschap treffen alle nodige maatregelen om te voorkomen dat de goederen die onder dekking van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden verhandeld en tijdens hun vervoer in een vrije zone op hun grondgebied verblijven, aldaar worden vervangen of andere dan de voor hun bewaring in ongewijzigde staat gebruikelijke behandelingen ondergaan.

Artikel 24

Om de juiste toepassing van deze titel te verzekeren, verlenen Marokko, Algerije, Tunesië en de Gemeenschap elkaar, via hun respectieve douanediens ten aanzien van de controle van de echtheid van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1, de juistheid van de inlichtingen betreffende de werkelijke oorsprong van de betrokken produkten en van de op de formulieren EUR.2 gestelde verklaringen van de exporteurs, en de echtheid en de juistheid van de in artikel 21 bedoelde inlichtingenbladen.

Artikel 25

Sancties worden getroffen tegen een ieder die, ten einde een goed onder de preferentiële regeling te doen vallen, hetzij een document met onjuiste gegevens opstelt of laat opstellen om een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 te verkrijgen, hetzij een formulier EUR.2 met onjuiste gegevens opstelt of laat opstellen.

Artikel 26

1. De controle a posteriori van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 of van de formulieren EUR.2 geschiedt door middel

van steekproeven en telkens wanneer de douaneautoriteiten van de staat van invoer gegronde twijfel koesteren over de echtheid van het document of de juistheid van de gegevens betreffende de werkelijke oorsprong van het betrokken goed.

2. Voor de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van de staat van invoer het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of het formulier EUR.2, of een fotocopie van dat certificaat of van dat formulier, terug aan de douaneautoriteiten van de staat van uitvoer en vermelden de materiële of formele redenen die een onderzoek rechtvaardigen. Indien de factuur werd overgelegd, voegen zij deze of een afschrift daarvan bij het formulier EUR.2 en zij verstrekken alle inlichtingen die konden worden verkregen en die doen vermoeden dat de op dit certificaat of dit formulier aangebrachte gegevens onjuist zijn.

Indien zij besluiten de toepassing van Titel I van de overeenkomst in afwachting van de resultaten van de controle op te schorten, stellen de douaneautoriteiten van de staat van invoer de importeur voor de goederen vrij te geven onder voorbehoud van de noodzakelijk geachte conservatoire maatregelen.

3. De resultaten van de controle a posteriori worden zo spoedig mogelijk ter kennis van de douaneautoriteiten van de staat van invoer gebracht. Aan de hand daarvan moet kunnen worden vastgesteld of het betwiste certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of formulier EUR.2 geldt voor de werkelijk uitgevoerde goederen en of de preferentiële regeling inderdaad daarop kan worden toegepast.

Wanneer deze geschillen niet tussen de douaneautoriteiten van de staat van invoer en die van de staat van uitvoer kunnen worden geregeld of wanneer zich daarbij een probleem betreffende de interpretatie van dit protocol voordoet, worden zij voorgelegd aan het in artikel 29 bedoelde Comité voor douanesamenwerking.

In alle gevallen is de regeling van geschillen tussen de importeur en de douaneautoriteiten van de staat van invoer onderworpen aan de wetgeving van deze staat.

Artikel 27

De controle a posteriori op de in artikel 21 bedoelde inlichtingenbladen geschiedt in de in artikel 26 genoemde gevallen volgens aan de in dat artikel genoemde analoge methoden.

Artikel 28

De toepassing en de economische gevolgen van dit protocol worden jaarlijks door de Samenwerkingsraad aan een onderzoek onderworpen, opdat noodzakelijk geachte wijzigingen kunnen worden aange-

bracht. Dit onderzoek kan bovendien op verzoek van de Gemeenschap of van Marokko met kortere tussenpozen worden ingesteld.

Artikel 29

1. Er wordt een Comité voor douanesamenwerking ingesteld, dat ermee belast is de administratieve samenwerking met het oog op de juiste en uniforme toepassing van dit protocol te waarborgen, en elke andere opdracht op douanegebied die het kan worden toevertrouwd, uit te voeren.

2. Het Comité is samengesteld uit douanedeskundigen van de Lid-Staten en ambtenaren van de diensten der Commissie der Europese Gemeenschappen, onder wier bevoegdheid douaneaangelegenheden vallen, enerzijds, en uit douanedeskundigen van Marokko, anderzijds.

Artikel 30

1. De Gemeenschap en Marokko treffen alle maatregelen nodig om ervoor te zorgen dat de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de formulieren EUR.2, overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van dit protocol, vanaf de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst kunnen worden overgelegd.

2. De certificaten van model A.MA.1 en de formulieren A.MA.2 mogen onder de in dit protocol bepaalde voorwaarden worden gebruikt tot de voorraden ervan zijn uitgeput, doch uiterlijk tot en met 30 juni 1977.

3. De vóór de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst in de Lid-Staten gedrukte certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en formulieren EUR.2 die niet in overeenstemming zijn met de in de bijlagen V en VI van dit protocol opgenomen modellen, kunnen onder de in dit protocol bepaalde voorwaarden worden gebruikt tot de voorraden ervan zijn uitgeput.

Artikel 31

De Gemeenschap en Marokko treffen, elk voor zich, de voor de tenuitvoerlegging van dit protocol vereiste maatregelen.

Artikel 32

De bijlagen bij dit protocol maken daarvan een integrerend deel uit.

Artikel 33

Goederen die voldoen aan de bepalingen van titel I en die zich op de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst onderweg be-

vinden, dan wel in de Gemeenschap of in Marokko onder de regeling van voorlopige opslag, douane-entrepots of vrije zones zijn geplaatst, kunnen met toepassing van de bepalingen van de overeenkomst worden toegelaten, op voorwaarde dat aan de douane-autoriteiten van de staat van invoer – binnen een termijn van vier maanden vanaf die datum – een certificaat A.MA.1 dat onder de in artikel 30, lid 2, vermelde voorwaarden is afgegeven of een certificaat EUR.1 dat a posteriori door de bevoegde douane-autoriteiten van de staat van uitvoer is opgesteld, alsmede bewijsstukken van het rechtstreeks vervoer worden overgelegd.

Artikel 34

De in de artikelen 19 en 20 bedoelde vermeldingen worden in het vak „Opmerkingen” van het certificaat aangebracht.

BIJLAGE I

Verklarende aantekeningen

Aantekening 1 – ad artikelen 1 en 2

De termen „de Gemeenschap” of „Marokko” omvatten eveneens de territoriale wateren van de Lid-Staten van de Gemeenschap of van Marokko.

Schepen waarmee in volle zee wordt gevist, met inbegrip van fabrieksschepen, aan boord waarvan de eigen vangst wordt verwerkt of bewerkt, worden geacht deel uit te maken van het grondgebied van de staat waartoe zij behoren, mits zij aan de in aantekening 6 genoemde voorwaarden voldoen.

Aantekening 2 – ad artikel 1

Om te bepalen of een produkt van oorsprong is uit de Gemeenschap, Marokko, Algerije of Tunesië, wordt niet nagegaan of de voor de verkrijging van dat produkt gebruikte energieproducten, installaties, machines en werktuigen al dan niet van oorsprong zijn uit derde landen.

Aantekening 3 – ad artikel 1

Wanneer een procentageregel wordt toegepast ter bepaling van het oorsprongkarakter van een in een Lid-Staat, Marokko, Algerije of Tunesië verkregen produkt, komt de ten gevolge van de in artikel 1 bedoelde bewerkingen of verwerkingen toegevoegde waarde overeen

met de prijs af-fabriek van het verkregen produkt, verminderd met de douanewaarde van de in de Gemeenschap, Marokko, Algerije of Tunesië ingevoerde produkten van derde landen.

Aantekening 4 – ad artikel 3, leden 1 en 2 en ad artikel 4

De percentageregeling is, wanneer het produkt op lijst A voorkomt, een criterium dat moet worden toegepast naast het criterium betreffende de wijziging van post voor het eventueel gebruikte produkt dat geen produkt van oorsprong is.

Aantekening 5 – ad artikel 1

Verpakkingen worden geacht één geheel te vormen met de goederen die zij bevatten. Zulks geldt echter niet voor verpakkingen die van een voor het verpakte produkt ongebruikelijk type zijn en die naast hun functie van verpakking een eigen, duurzame gebruikswaarde hebben.

Aantekening 6 – ad artikel 2, sub f)

De uitdrukking „hun schepen” is slechts van toepassing op schepen:

- die zijn geregistreerd of ingeschreven in een Lid-Staat, Marokko, Algerije of Tunesië;
- die de vlag voeren van een Lid-Staat, Marokko, Algerije of Tunesië;
- die voor ten minste de helft het eigendom zijn van onderdanen van de Lid-Staten, Marokko, Algerije of Tunesië of van een vennootschap waarvan het hoofdkantoor in een Lid-Staat, Marokko, Algerije of Tunesië is gevestigd, waarvan de zaakvoerder(s), de voorzitter van de raad van beheer of van de raad van toezicht en de meerderheid van de leden van deze raden onderdanen van de Lid-Staten, Marokko, Algerije en Tunesië zijn en waarvan bovendien, voor zover het personenvennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid betreft, ten minste de helft van het kapitaal toebehoort aan de Lid-Staten, Marokko, Algerije of Tunesië, aan publiekrechtelijke lichamen of aan onderdanen van de Lid-Staten, Marokko, Algerije of Tunesië;
- waarvan de bemanning, met inbegrip van de officieren, voor ten minste 50% uit onderdanen van de Lid-Staten, Marokko, Algerije of Tunesië bestaat.

Aantekening 7 – ad artikel 4

Onder „prijs af-fabriek” wordt verstaan de prijs die is betaald aan de fabrikant in wiens onderneming de laatste bewerking of verwerking heeft plaatsgevonden, met inbegrip van de waarde van alle bewerkte of verwerkte produkten.

Onder „douanewaarde” wordt verstaan de douanewaarde als bepaald in de op 15 december 1950 te Brussel ondertekende Conventie betreffende de douanewaarde van goederen.

Aantekening 8 – ad artikel 5

Voor de toepassing van artikel 5 worden ter oriëntatie de volgende inschepingshavens voor de produkten van oorsprong uit Marokko met bestemming de Gemeenschap genoemd:

Algiers – Al-Hoceima – Agadir – Annaba – Arzew – Azilah – Bajaia – Beni-Saf – Bizerta – Casablanca – Ceuta – Constantine – Dellys – El Jadida – Essaouira – Gabès – Ghazaouet – Ifni – Kenitra – Larache – Melilla – Mohammedia – Oran – Rabat – Safi – Sfax – Skikda – Sousse – Tanger – Tarfaya – Ténès – Tunis.

Aantekening 9 – ad artikel 24

De geraadpleegde autoriteiten verstrekken alle inlichtingen omtrent de voorwaarden waaronder het produkt is bewerkt, met name de voorwaarden waaronder de oorsprongregels in de verschillende Lid-Staten, Marokko, Algerije en Tunesië in acht zijn genomen.

Bijlage II – Lijst A

Lijst van bewerkingen of verwerkingen die een verandering van tariefpost meebrengen, doch aan de daaraan onderworpen produkten niet of slechts onder bepaalde voorwaarden het karakter van „produkten van oorsprong” verlenen.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlage III – Lijst B

Lijst van bewerkingen of verwerkingen die geen verandering van tariefpost meebrengen, docht aan de daaraan onderworpen produkten niettemin het karakter van „produkten van oorsprong” verlenen.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlage IV – Lijst C

Lijst van produkten die van de toepassing van dit protocol zijn uitgesloten.

(De tekst van deze Bijlage zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

Bijlagen V, VI, VII en VIII betreffende certificaten inzake het goederenverkeer.

(De tekst van deze Bijlagen zal in het Pb. EG worden bekendgemaakt.)

BIJLAGE IX

Gemeenschappelijke verklaring

Ten aanzien van de toepassing van artikel 28 van het protocol verklaart de Gemeenschap zich bereid de verzoeken van Marokko om afwijkingen van de oorsprongregels in behandeling te nemen zodra de overeenkomst ondertekend is.

Slotakte

De gevolmachtigden van

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Hare Majesteit de Koningin van Denemarken,

De President van de Bondsrepubliek Duitsland,

De President van de Franse Republiek,

De President van Ierland,

De President van de Italiaanse Republiek,

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

en De Raad van de Europese Gemeenschappen,
enerzijds, en van

Zijne Majesteit de Koning van Marokko,
anderzijds,

bijgeengkomen te Rabat, de zeventwintigste april negentienhonderd zesenzeventig, ter ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko en van de Overeenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Koninkrijk Marokko,

hebben, bij de ondertekening van deze overeenkomsten,

– de hierna genoemde gemeenschappelijke verklaringen van de partijen bij de overeenkomst aanvaard:

1. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende artikel 12, lid 1, van de overeenkomst,
2. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende artikel 15 van de overeenkomst,
3. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de bepalingen van artikel 15 van de overeenkomst met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B, ex C en D, van het gemeenschappelijk douanetarief,
4. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende bijlage B inzake olijfolie, andere dan die welke aan een raffinageproces onderworpen is geweest, van onderverdeling 15.07 A II van het gemeenschappelijk douanetarief,
5. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de sector olijfolie,
6. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende wijn met een benaming van oorsprong,
7. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende landbouwprodukten,
8. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende het in de artikelen 13, 25, 28, 49 en 50 van de overeenkomst beoogde overleg,
9. Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de indiening van de overeenkomst bij het GATT door de Gemeenschap,
10. Verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de uitlegging van het in de overeenkomst voorkomende begrip „partijen bij de overeenkomst”;

– kennis genomen van de hierna genoemde verklaringen:

1. Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de bepalingen van artikel 21, lid 2, van de overeenkomst,
2. Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de regionale toepassing van sommige bepalingen van de overeenkomst,
3. Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de in artikel 2 van protocol No. 1 bedoelde rekeneenheid,
4. Verklaring van de vertegenwoordiger van de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de omschrijving van het begrip „Duits onderdaan”,

5. Verklaring van de vertegenwoordiger van de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de toepassing van de overeenkomst op Berlijn;

— en kennis genomen van de hierna genoemde briefwisselingen:

1. Briefwisseling betreffende de samenwerking op het gebied van wetenschap, technologie en milieubescherming,

2. Briefwisseling betreffende de bepalingen van artikel 15 van de overeenkomst met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B, ex C en D, van het gemeenschappelijk douanetarief,

3. Briefwisseling betreffende de artikelen 15 en 50 van de overeenkomst,

4. Briefwisseling betreffende de Marokkaanse arbeidskrachten die in de Gemeenschap werkzaam zijn,

5. Briefwisseling betreffende de toepassing van de overeenkomst op het gebied van de economische, technische en financiële samenwerking vóór de inwerkingtreding van de overeenkomst,

6. Briefwisseling betreffende goederen van oorsprong en van herkomst uit bepaalde landen onderworpen aan een bijzondere regeling bij invoer in een van de Lid-Staten,

7. Briefwisseling betreffende de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst.

De vorengenoemde verklaringen en briefwisselingen zijn aan deze slotakte gehecht.

De gevolmachtigden zijn overeengekomen dat deze verklaringen en briefwisselingen, voor zover nodig, op dezelfde wijze als de samenwerkingsovereenkomst zullen worden onderworpen aan de procedures vereist om hun geldigheid te verzekeren.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende artikel 12, lid 1, van de overeenkomst*

De partijen bij de overeenkomst komen overeen dat, indien de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst niet samenvalt met het begin van het kalenderjaar, de in artikel 12, lid 1, van de overeenkomst bedoelde maxima „pro rata temporis” worden toegepast.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende artikel 15 van de overeenkomst*

De partijen bij de overeenkomst komen overeen dat de in artikel 15 van de overeenkomst genoemde produkten die in bijlage III van Verordening (EEG) No. 1035/72 voorkomen, onverminderd de tenuitvoerlegging van de bepalingen van artikel 22, lid 2, eerste alinea, van genoemde verordening, tijdens de periode gedurende welke de verlagingen van de rechten van toepassing zijn zonder kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking in de Gemeenschap worden toegelaten.

De partijen bij de overeenkomst komen bovendien overeen dat, wanneer in de overeenkomst verwezen wordt naar de bepalingen van de artikelen 23 tot en met 28 van Verordening (EEG) No. 1035/72, de Gemeenschap de regeling bedoelt die op het tijdstip van de invoer van de betrokken produkten op de derde landen van toepassing is.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende de bepalingen van artikel 15 van de overeenkomst
met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B,
ex C en D van het gemeenschappelijk douanetarief*

De partijen bij de overeenkomst komen overeen dat ingeval, in het licht van de resultaten van de overeenkomst en gezien de ontwikkeling van de handelsstromen tussen de Gemeenschap en de landen van het Middellandse-Zeegebied, de voordelen die voortvloeien uit de bepalingen van artikel 15 met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B, ex C en D van het gemeenschappelijk douanetarief, door abnormale mededingingsvoorwaarden ongedaan gemaakt worden of ongedaan gemaakt dreigen te worden, in de Samenwerkingsraad een onderzoek naar de situatie wordt ingesteld om de problemen te onderkennen en passende oplossingen te zoeken.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende bijlage B inzake olijfolie, andere dan die welke aan een
raffinageproces onderworpen is geweest, van onderverdeling
15.07 A II van het gemeenschappelijk douanetarief*

De partijen bij de overeenkomst komen overeen dat het eventuele aanvullende bedrag voor het verkoopseizoen 1977/1978 op het

vorige niveau kan worden gehandhaafd, voor zover de uitzonderlijke omstandigheden op grond waarvan het aanvullende bedrag voor de periode eindigende op 31 oktober 1977 op 10 rekeneenheden per 100 kg is vastgesteld, dan nog steeds aanwezig zijn.

Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de sector olijfolie

De partijen bij de overeenkomst komen overeen nauw samen te werken ten einde de moeilijkheden die zich eventueel in de sector olijfolie zouden kunnen voordoen te onderkennen, en passende oplossingen daarvoor te zoeken.

Zij plegen daartoe periodiek overleg ten einde de ontwikkeling van de olijfoliemarkt te volgen.

Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende wijn met een benaming van oorsprong

De partijen bij de overeenkomst komen overeen dat er voor wat betreft de in artikel 21, lid 2, van de overeenkomst bedoelde wijn met een benaming van oorsprong, jaarlijks een onderzoek zal worden ingesteld naar de resultaten van de toepassing van deze bepaling.

Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende landbouwprodukten

1. De partijen bij de overeenkomst verklaren zich bereid de harmonische ontwikkeling van het handelsverkeer in landbouwprodukten waarop de overeenkomst niet van toepassing is, met inachtneming van hun eigen landbouwbeleid te bevorderen.

Op veterinair, gezondheids- en fytosanitair gebied passen de partijen bij de overeenkomst hun voorschriften op niet discriminerende wijze toe en onthouden zij zich ervan nieuwe maatregelen in te voeren die een onrechtmatige belemmering van het handelsverkeer vormen.

2. Zij onderzoeken in de Samenwerkingsraad de moeilijkheden die zich in hun handelsverkeer in landbouwprodukten mochten voordoen en trachten daarvoor oplossingen te vinden.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende het in de artikelen 13, 25, 28, 49 en 50 van de
overeenkomst beoogde overleg*

Ten aanzien van het in de artikelen 13, 25, 28, 49 en 50 van de overeenkomst beoogde overleg zijn de Gemeenschap en Marokko voornemens in het reglement van orde van de Samenwerkingsraad passende procedures te bepalen om een doelmatig overleg te verzekeren.

*Gemeenschappelijke verklaring van de partijen bij de overeenkomst
betreffende de indiening van de overeenkomst bij het
GATT door de Gemeenschap*

De partijen bij de overeenkomst plegen overleg met elkaar wanneer de handelsbepalingen van de overeenkomst in het kader van het GATT worden ingediend en behandeld.

*Verklaring van de partijen bij de overeenkomst betreffende de
uitlegging van het in de overeenkomst voorkomende begrip
„partijen bij de overeenkomst”*

De partijen bij de overeenkomst komen overeen de overeenkomst uit te leggen in die zin dat de in genoemde overeenkomst voorkomende uitdrukking „partijen bij de overeenkomst” enerzijds de Gemeenschap en de Lid-Staten of alleen hetzij de Lid-Staten, hetzij de Gemeenschap, en anderzijds het Koninkrijk Marokko betekent. De betekenis die in elk afzonderlijk geval aan deze uitdrukking dient te worden gegeven, wordt afgeleid uit de betrokken bepalingen van de overeenkomst en uit de overeenkomstige bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschap.

*Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap
betreffende de bepalingen van artikel 21, lid 2,
van de overeenkomst*

De Gemeenschap is bereid om, totdat Marokko over voldoende technische installaties beschikt om de in artikel 21, lid 2, bedoelde wijn met een benaming van oorsprong in flessen te verpakken, ge-

durende een periode van twee jaar de hierboven bedoelde bepalingen toe te passen op onverpakt uitgevoerde wijn voor een hoeveelheid die overeenkomt met de toekomstige capaciteit van de in aanbouw zijnde installaties, met een maximum van 20.000 hl voor het eerste jaar en van 10.000 hl voor het tweede jaar.

Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de regionale toepassing van sommige bepalingen van de overeenkomst.

De Europese Economische Gemeenschap verklaart dat de toepassing van de maatregelen die zij krachtens de artikelen 36 en 37 overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 38, alsmede krachtens artikel 39, kan nemen, op grond van haar eigen voorschriften tot een van de gebieden van de Gemeenschap beperkt kan worden.

Verklaring van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de in artikel 2 van protocol No. 1 bedoelde rekeneenheid

De rekeneenheid die wordt gebruikt om de in artikel 2 van protocol No. 1 aangegeven bedragen uit te drukken, wordt bepaald door de som van de volgende bedragen van de munten van de Lid-Staten van de Gemeenschap:

Duitse mark	0,828
Pond sterling	0,0885
Franse frank	1,15
Italiaanse lire	109
Nederlandse gulden	0,286
Belgische frank	3,66
Luxemburgse frank	0,14
Deense kroon	0,217
Ierse pond	0,00759

De waarde van de rekeneenheid in een muntsoort is gelijk aan de som van de tegenwaarden in deze munt van de in de eerste alinea aangegeven muntbedragen. Zij wordt door de Commissie bepaald op grond van de dagelijks op de wisselmarkten genoteerde koersen.

De omrekeningskoersen voor de verschillende nationale munten zijn dagelijks beschikbaar; zij worden regelmatig in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakt.

*Verklaring van de vertegenwoordiger van de Bondsrepubliek
Duitsland betreffende de omschrijving van het begrip
„Duits onderdaan”*

Als onderdaan van de Bondsrepubliek Duitsland dienen te worden beschouwd alle Duitsers in de zin van de grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland.

*Verklaring van de vertegenwoordiger van de Bondsrepubliek
Duitsland betreffende de toepassing van de overeenkomst op Berlijn*

De overeenkomst is eveneens van toepassing op het Land Berlijn, tenzij de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland, binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de overeenkomst, tegenover de andere partijen bij de overeenkomst het tegendeel heeft verklaard.

**Briefwisseling betreffende de samenwerking op het gebied van
wetenschap, technologie en milieubescherming**

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Overeenkomstig de wens van de delegatie van Marokko, geuit tijdens de onderhandelingen welke heden hebben geleid tot de sluiting van een overeenkomst tussen de Gemeenschap en Marokko, heb ik de eer U namens de Lid-Staten van de Gemeenschap ter kennis te brengen dat deze bereid zijn om van geval tot geval de mogelijkheid en de voorwaarden te onderzoeken om Marokko te laten delen in de resultaten van de tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap of tussen deze Lid-Staten en andere derde landen op het gebied van wetenschap, technologie en milieubescherming ten uitvoer gelegde programma's.

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,

Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:

(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,

Voorzitter van de
delegatie van Marokko

**Briefwisseling betreffende de bepalingen van artikel 15 van de
overeenkomst met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A,
ex B, ex C en D van het gemeenschappelijk douanetarief**

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Marokko is van mening dat de voordelen die voortvloeien uit de bepalingen van artikel 15 van de overeenkomst met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B, ex C en D van het gemeenschappelijk douanetarief, de versteviging van zijn concurrentiepositie op de markt van de Gemeenschap mogelijk moeten maken.

Indien abnormale mededingingsvoorwaarden of verstoringen van de markt deze voordelen onverhoopt ongedaan zouden maken, zou het onderzoek als bedoeld in de gemeenschappelijke verklaring betreffende de bepalingen van artikel 15 van de overeenkomst met betrekking tot de produkten van post 08.02 ex A, ex B, ex C en D van het gemeenschappelijk douanetarief tot doel hebben oplossingen te vinden waardoor de concurrentiepositie van Marokko ten opzichte van de andere leveranciers van de Gemeenschap gehandhaafd kan worden.

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,

Voorzitter van de
delegatie van Marokko

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:

(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen. Ik verzeker U dat de Gemeenschap vastbesloten is in deze sector alles in het werk te stellen om een goede werking van haar markt-ordening te waarborgen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,

Voorzitter van de delegatie

van de Europese Economische Gemeenschap

Briefwisseling betreffende de artikelen 15 en 50 van de overeenkomst

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Gezien het belang van de sector citrusvruchten voor de Marokkaanse economie neemt Marokko aan dat, indien de Gemeenschap wordt uitgebreid met andere landen van het Middellandse-Zeegebied, de in artikel 15 van de overeenkomst tussen de Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko bepaalde regeling, overeenkomstig artikel 50 van deze overeenkomst, opnieuw zal worden gezien, ten einde de uit de toepassing van voornoemde regeling voortvloeiende voordelen te vrijwaren.

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,

Voorzitter van de
delegatie van Marokko

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:

(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen en U te verzekeren dat, in geval van toetreding van een derde land tot de Gemeenschap, overeenkomstig het bepaalde van artikel 50, lid 2, van de overeenkomst passend overleg in de Samenwerkingsraad zal plaatsvinden.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,

Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

**Briefwisseling betreffende de Marokkaanse arbeidskrachten die in de
Gemeenschap werkzaam zijn**

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Ik heb de eer U namens de Lid-Staten van de Gemeenschap mede te delen dat deze bereid zijn om, in het kader van hiertoe te organiseren besprekingen, van gedachten te wisselen over de Marokkaanse arbeidskrachten die in de Gemeenschap werkzaam zijn.

Deze gedachtenwisseling zal ten doel hebben de mogelijkheden te onderzoeken om vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de gelijke behandeling, voor wat betreft de levensomstandigheden en arbeidsvoorwaarden, van werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staten van de Gemeenschap en van werknemers die geen onderdaan zijn van de Lid-Staten van de Gemeenschap alsmede hun gezinsleden, zulks met inachtneming van de geldende communautaire bepalingen.

De gedachtenwisseling zou geen betrekking hebben op de in de overeenkomst genoemde gebieden, doch vooral gewijd zijn aan socio-culturele problemen.

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Geleive, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,
Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:
(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen.
Geleive, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,
Voorzitter van de
delegatie van Marokko

Briefwisseling betreffende de toepassing van de overeenkomst op het gebied van de economische, technische en financiële samenwerking vóór de inwerkingtreding van de overeenkomst

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Hierbij heb ik de eer U mede te delen dat de Gemeenschap bereid is om zodra de overeenkomst en de daarop betrekking hebbende interne teksten van de Gemeenschap ondertekend zijn, met medewerking van uw regering:

- voorbereidingen te treffen voor de tenuitvoerlegging van de samenwerking, zodat onmiddellijk na de inwerkingtreding van de overeenkomst concrete maatregelen kunnen worden genomen;
- in het kader van de bepalingen inzake technische en financiële samenwerking over te gaan tot het onderzoek van de door Marokko of met instemming van Marokko door de andere begunstigen ingediende projecten, met dien verstande dat de projecten eerst na de inwerkingtreding van de overeenkomst definitief goedgekeurd kunnen worden.

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,
Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:

(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen.
Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,
Voorzitter van de
delegatie van Marokko

**Briefwisseling betreffende goederen van oorsprong en van herkomst
uit bepaalde landen onderworpen aan een bijzondere regeling bij
invoer in een van de Lid-Staten**

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Hierbij heb ik de eer U ervan in kennis te stellen dat de vertegenwoordigers van de regeringen der Lid-Staten van de Europese Economische Gemeenschap de volgende verklaring hebben afgelegd:

„1. Voor de produkten van oorsprong en van herkomst uit Marokko die niet voorkomen in titel II (commerciële samenwerking) van de overeenkomst tussen dit land en de Europese Economische Gemeenschap, blijft het Protocol betreffende goederen van oorsprong

en van herkomst uit bepaalde landen onderworpen aan een bijzondere regeling bij invoer in een van de Lid-Statens, gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, van toepassing.

2. Voor de produkten die wel in titel II voorkomen, wordt de toepassing van het in punt 1 bedoelde Protocol gedurende de looptijd van de overeenkomst geschorst en wordt zij wederom hervat wanneer de overeenkomst niet meer van kracht zal zijn.

3. Voor bepaalde produkten wordt echter van de in punt 2 bedoelde schorsing afgeweken, in afwachting van het krachtens artikel 55 van de overeenkomst in 1978 te houden onderzoek."

Ik zou U erkentelijk zijn indien U mij de ontvangst van deze brief zoudt willen bevestigen.

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,

Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

In Uw brief van heden hebt U mij het volgende medegedeeld:
(zoals in Nr. I)

Ik heb de eer U hierbij de ontvangst van deze brief te bevestigen.
Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,

Voorzitter van de
delegatie van Marokko

Briefwisseling betreffende de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst

Nr. I

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Ik heb de eer U in kennis te stellen van de volgende verklaring van mijn regering betreffende de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst:

„Het Koninkrijk Marokko wijst erop dat zijn verbintenissen bij de toepassing van de bepalingen van de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst niet zullen leiden tot de intrekking van de geldende wetten en voorschriften voor zover deze vereist blijven voor de bescherming van de essentiële belangen van zijn veiligheid. Het draagt er zorg voor dat deze wetten en voorschriften zo worden toegepast dat zij in overeenstemming zijn met het bepaalde in artikel 51, lid 1, van de overeenkomst.”

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) AHMED BENKIRANE,
Voorzitter van de
delegatie van Marokko

Nr. II

Rabat, 27 april 1976

Mijnheer de Voorzitter,

Met Uw brief van heden hebt U mij op de hoogte gesteld van een verklaring van Uw regering betreffende de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst.

Ik heb de eer U in kennis te stellen van de volgende verklaring van de Europese Economische Gemeenschap met betrekking tot de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst:

„1. De Europese Economische Gemeenschap neemt akte van de verklaring van het Koninkrijk Marokko.

2. De Europese Economische Gemeenschap verwacht dat de in de overeenkomst neergelegde beginselen, met inbegrip van die vervat in de artikelen 35 en 54 van de overeenkomst, volledig worden toegepast.

De Europese Economische Gemeenschap is inzonderheid van mening dat de toepassing van het beginsel van niet-discriminatie een korrekte, probleemloze toepassing van de overeenkomst zou moeten waarborgen.”

Gelieve, Mijnheer de Voorzitter, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

(w.g.) JEAN DURIEUX,
Voorzitter van de delegatie
van de Europese Economische Gemeenschap

D. PARLEMENT

De Overeenkomst, met Bijlagen, Protocollen (met Bijlagen) en Slotakte (met Bijlagen), behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal alvorens in werking te kunnen treden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst, cum annexis, en de Slotakte, cum annexis, zullen ingevolge artikel 60, tweede lid, junctis artikel 56 van de Overeenkomst en de laatste alinea van de Slotakte, in werking treden op de eerste dag van de tweede maand volgende op de kennisgeving van de voltooiing van de in het eerste lid bedoelde procedures.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zullen de Overeenkomst, cum annexis, en de Slotakte, cum annexis, ingevolge artikel 58 van de Overeenkomst alleen voor Nederland gelden.

J. GEGEVENS

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 91. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1976, 78.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welk Handvest in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* F 321. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1973, 156.

Van het op 18 april 1951 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, naar welke Gemeenschap in de preambule tot de onderhavige Slotakte wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1951, 82. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1976, 77.

Van de op 31 maart 1969 te Rabat tot stand gekomen Overeenkomst waarbij een Associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko, naar welke Overeenkomst in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de tekst afgedrukt in *Pb.* EG Nr. L 197 van 8 augustus 1969.

Van de op 22 januari 1972 te Brussel tot stand gekomen Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen, naar welke Akte onder meer in artikel 10, tweede lid, van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1972, 25 (blz. 9 e.v.). Zie ook *Trb.* 1973, 63.

Van de op 30 oktober 1947 te Genève tot stand gekomen Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT), naar welke

Overeenkomst onder meer in artikel 36 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn tekst en vertaling zoals deze sedert 15 februari 1961 luiden, geplaatst in *Trb.* 1966, 1. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1967, 160. Van het op 8 februari 1965 te Genève tot stand gekomen Protocol tot wijziging van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel door invoeging in die Overeenkomst van een Deel IV met betrekking tot handel en ontwikkeling zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1966, 87. Zie ook *Trb.* 1967, 164.

De Europese Investeringsbank, naar welke Bank onder meer wordt verwezen in artikel 2, eerste lid, letter *a*, van het aan de onderhavige Overeenkomst gehechte Protocol No. 1, is opgericht ingevolge artikel 129, eerste lid, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap. De Statuten van de Bank zijn opgenomen in een protocol gehecht aan genoemd Verdrag. Zie voor de tekst van deze Statuten *Trb.* 1957, 91, blz. 130 e.v. Zij zijn gewijzigd bij een Protocol van 15 oktober 1970 (zie *Trb.* 1971, 3 en 103) en bij een Protocol van 10 juli 1975 (zie *Trb.* 1975, 119).

De eveneens op 27 april 1976 te Rabat ondertekende Interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko, is overeenkomstig haar artikel 43, op 1 juli 1976 in werking getreden. De tekst van de Interimovereenkomst is afgedrukt in *Pb.* EG Nr. L 141 van 28 mei 1976, blz. 98 e.v.

De tekst van Verordening (EEG) Nr. 1035/72, genoemd in artikel 15, vierde lid, is afgedrukt in *Pb.* EG Nr. L 118. Zie ook Nr. L 286.

De tekst van Verordening (EEG) Nr. 120/67, genoemd in artikel 16, is afgedrukt in *Pb.* EG Nr. 117. Zie ook Nr. 200 en Nr. 297.

De tekst van Verordening (EEG) Nr. 136/66, genoemd in de artikelen 17 en 18, is afgedrukt in *Pb.* EG Nr. 172. Zie ook Nr. 229.

De tekst van Verordening (EEG) Nr. 1052/68, genoemd in artikel 23, is afgedrukt in *Pb.* EG Nr. L 179.

Uitgegeven de achtste november 1976.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.